

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานสหกิจเกษตร
ในตำบลทับสะแก อำเภอบ้านทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2541

Farmer 's Housewife Group Attitude Towards the Economic Extension
Service In Tambol Thupsakae Amphur Thupsakae
Changwat Prachaubkhirikhan 1998

T096404

โดย

นาย สุรินทร์ ศรีวรทัษรัตน์

ปพ.

๙๘๖๑๓

๒๕๔๒

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน ๙๘๔๐๔

วันเดือนปี ๙ ๖ JUN 2003

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความบรรณารักษ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนากการเกษตร) พ.ศ. 2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

ทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร

ในตำบลทับสะแก อำเภอบ้านทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2541

Farmer's Housewife Group Attitude Towards the Extension

Service In Tumbol Thapsakae Amphur Thupsakae

Changwat Prachaupkhirikhan 1998

โดย

นาย สุรินทร์ ศรีวรทัษรัตน์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท. บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

..... 11 / 5 / 42
(อาจารย์สุมาภรณ์ ชันศรี)

กรรมการปัญหาพิเศษ

..... 11 / 5 / 42
(อาจารย์ดำรงชัย สิริโชค)

หัวหน้าภาควิชา

..... 17 / 5 / 42
(ผศ. ศุภสมบูรณ์ อังรัตนกร)

ร.ท.
ศบ 1 ท
2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

เรื่อง : ทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร
ในตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2541

โดย : นาย สุรินทร์ ศรีวรทัษรัตน์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(อาจารย์สุพุมารณ์ จันทร์ศรี)

11 พฤษภาคม 2542

ในปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนับว่ามีบทบาทสำคัญมากในการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ทัศนคติที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร และปัญหา ความต้องการ ข้อเสนอแนะของแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แม่บ้านเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 89 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีผลการศึกษาดังนี้

แม่บ้านเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 47 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สามารถอ่านออกเขียนได้บ้าง นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ระหว่าง 4-6 คน โดยมีสมาชิกที่เป็นชายอยู่ระหว่าง 1-3 คน และมีสมาชิกที่เป็นหญิงอยู่ระหว่าง 1-3 คน ประกอบอาชีพหลัก คือ ทำสวน มีที่ดินในครอบครองเป็นของตนเองเฉลี่ย 36 ไร่ มีรายได้เฉลี่ย 82,708 บาท/ปี เข้าร่วมกิจกรรมกับส่วนรวมประมาณ 10-12 ครั้งต่อปี

ทัศนคติของแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร ในด้านลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตร แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชา วิธีการส่งเสริม การใช้อุปกรณ์และการติดตามผล ที่ได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร และมีทัศนคติที่ดีที่สุดต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ในด้านท่าทางการวางตัว การแต่งกาย และมีทัศนคติที่ดีต่อลักษณะการพูดของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ในระหว่างดำเนินงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร

ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอ พบว่า ส่วนใหญ่แม่บ้านเกษตรกรจะประสบปัญหาทางด้านการตลาด จึงทำให้เกิดความต้องการและข้อเสนอแนะว่า ควรจัดหาตลาดหรือจัดตั้งร้านจำหน่ายผลผลิตให้มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยาม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีก็เพราะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ อาจารย์ สุพุมภรณ์ ชันศรี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษและอาจารย์ดำรงชัย สิริโชค ที่เป็นกรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางและให้ความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขมาตั้งแต่ต้น ข้าพเจ้าใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอทับสะแกทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ตลอดจนแม่บ้านเกษตรกรในตำบลทับสะแก ที่ได้สละเวลามาให้ข้อมูลทำให้ข้าพเจ้าทำการศึกษาในครั้งนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุรินทร์ ศรีวรทัษรัตน์

.....เมษายน 2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
สารบัญภาพ	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 ตรวจสอบเอกสาร	5
แนวความคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	5
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	17
ประชากร	17
วิธีการสุ่มตัวอย่าง	17
เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือในการศึกษา	18
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	18
ตารางปฏิบัติงาน	19
งบประมาณที่ใช้ในการศึกษา	20
บทที่ 4 ผลการศึกษาและวิเคราะห์	21
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร	21
ตอนที่ 2 ทัศนคติของแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตร และเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร	27
ตอนที่ 3 ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของแม่บ้านเกษตรกร ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร	38
วิจารณ์ผลการวิจัย	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	42
สรุปผลการศึกษา	42
ข้อเสนอแนะ	43
เอกสารอ้างอิง	44
ภาคผนวก	46
สภาพทั่วไปของอำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	47
แบบสอบถาม	60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	แสดงการกระจายของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา	17
2.	แสดงการปฏิบัติงาน	19
3.	แสดงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร	23
4.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อความสนใจและความต้องการเรียนวิชาที่สอน	27
5.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตรในด้านเนื้อหาวิชา	28
6.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตรในด้านวิธีการส่งเสริม	29
7.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตรในด้านการใช้อุปกรณ์การสอน	30
8.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตรในด้านการติดตามผล	31
9.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเคหกิจเกษตรในด้านลักษณะการพูด	32
10.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเคหกิจเกษตรในด้านท่าทางการวางตัว	33
11.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเคหกิจเกษตรในด้านการแต่งกาย	34
12.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตร	35
13.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเคหกิจเกษตร	36
14.	แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเคหกิจเกษตร	37
15.	แสดงปัญหาของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริม	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16.	แสดงความต้องการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมสหกิจเกษตร	39
17.	แสดงข้อเสนอแนะของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมสหกิจเกษตร	40

สารบัญภาพ

รูปภาพที่	หน้า
1. แสดงอาณาเขตติดต่อของจังหวัดและอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	48
2. แสดงอาณาเขตที่ตั้งตำบลต่าง ๆ ในเขตอำเภอทับสะแก	52
3. แสดงขอบเขตของหมู่บ้านในเขตตำบลทับสะแก	53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ความสำคัญของการศึกษา

(Statement of the Problem)

ครอบครัวเกษตรกรไทยส่วนใหญ่มักมีปัญหาเรื่องความยากจนเป็นปัญหาหลัก และยังมีปัญหา
รองอื่น ๆ อาทิ เช่น เรื่องสุขภาพอนามัย โดยขาดความรู้ที่จะปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว
ให้ดีขึ้นยังมีไม่มากพอ ซึ่งอาจเนื่องมาจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ การที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ นี้ได้จำเป็นต้อง
ต้องพิจารณาสมาชิกทุกคนของครอบครัวเกษตรกร ตั้งแต่ พ่อบ้าน แม่บ้านและบุตรหลาน ให้นึกถึง
ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการประกอบอาชีพการเกษตร รวมทั้งสภาพความเป็นอยู่ใน
ครอบครัวด้วย โดยเฉพาะแม่บ้านเกษตรกรมีส่วนสำคัญ เพราะเป็นผู้ช่วยเหลือพ่อบ้าน ทั้งในด้านการ
ประกอบอาชีพ ด้านความรับผิดชอบการดูแลความเป็นอยู่ภายในครอบครัว ได้แก่ การประกอบอาหาร
การอบรมเลี้ยงบุตร และการจัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในครอบครัว เป็นต้น ซึ่งถ้าแม่บ้านเกษตรกรมี
ความรู้ด้านการเกษตรและการครองเรือนที่ข้อมจะช่วยพ่อบ้านในการดำเนินงานเพิ่มผลผลิตและการ
ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัวให้ดีขึ้น

กรมส่งเสริมการเกษตร (2529:1) การพัฒนาอาชีพการเกษตรให้ประสบความสำเร็จ เกษตรกร
จะต้องมีความรู้ทางวิชาการที่ถูกต้องในด้านการประกอบอาชีพในสวน ไร่ นา และการจัดการภายใน
บ้านเพื่อให้สามารถปรับใช้ปัจจัยการผลิตและทรัพยากรที่มีอยู่ในบ้านได้อย่างสอดคล้องกันและเกิด
ประโยชน์สูงสุด นั่นคือเกษตรกรหรือบุคคลในครอบครัวทุกคนควรจะได้รับ การส่งเสริมทั้งทางด้าน
การเกษตรและเทคนิคเกษตรควบคู่กันไป การส่งเสริมทางการเกษตรเป็นการส่งเสริมทางด้านวิธี
การที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับการประกอบอาชีพทางการเกษตร ส่วนการส่งเสริมเทคนิคเกษตรเป็นการส่งเสริม
ทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่หรือการจัดการภายในบ้าน ซึ่งมีผลกระทบทางอ้อม แต่
สำคัญมากต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกร ได้แก่ การจัดการเรื่องอาหาร และโภชนาการที่ส่งผลต่อ
สุขภาพแรงงานของครอบครัว เป็นต้น

นอกจากนี้กรมส่งเสริมการเกษตร (2529:3) ยังได้กล่าวถึงโครงการส่งเสริมแม่บ้านเกษตรกร
โดยได้เริ่มดำเนินงานส่งเสริมให้แม่บ้านเกษตรกรรวมตัวกันเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในปี พ. ศ. 2518
โดยมีวัตถุประสงค์จะให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนี้เป็นศูนย์กลางในการบริหารด้านความรู้ด้านเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกร ซึ่งจะสามารถนำไปช่วยพ่อบ้านดำเนินงานเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัว เกษตรกร ให้มีการกินคือผู้ดี มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังทำให้แม่บ้านเกษตรกรสามารถใช้ พลังความคิด กำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังใจ ในการยกระดับฐานะของสังคมเกษตรกรให้ดีขึ้น และ ช่วยกันแก้ไขปัญหาลักษณะของสังคมส่วนรวม เพื่อปรับให้เข้ากับสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

การที่จะดำเนินการส่งเสริมเคหกิจเกษตรกรให้ได้ผลดี ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการนั้น จำเป็นต้อง อาศัยความร่วมมือของแม่บ้านเกษตรกรด้วย ซึ่งมีปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ คือ ทักษะคติที่มีต่องานส่งเสริม เคหกิจเกษตรกร จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับการวัดทัศนคติของกลุ่มแม่ บ้านในงานเคหกิจต่างพื้นที่ไว้บ้างแล้ว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรจะทำการศึกษาทัศนคติของกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรกร ในตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตรกร และยังทำให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงผลงานของเจ้าหน้าที่เคหกิจที่ได้ปฏิบัติแล้ว ใน สาขาของแม่บ้านเกษตรกร รวมทั้งผลสำเร็จหรืออุปสรรค หรือข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข เพื่อจะได้ เป็นข้อเสนอแนะการปรับปรุงงานเคหกิจเกษตรกร ให้ได้ประโยชน์ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและกลุ่มแม่ บ้านเกษตรกร รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

(Objective of the Study)

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและความต้องการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรกร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

(Significance of the Study)

1. ทำให้ทราบถึงสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
2. ทำให้ทราบทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานเคหกิจเกษตรกรและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงงานสหกิจเกษตร
4. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

(Scope and Limitation)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตัวอย่างในปี พ.ศ. 2541 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 111 คน จากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 3 กลุ่ม คือ กลุ่มพิบูลทอง กลุ่มทุ่งประดู่ กลุ่มทุ่งกอก

นิยามศัพท์

(Operational Definition)

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกทางจิตใจของแม่บ้านเกษตรกรหลังจากที่ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมสหกิจเกษตรที่แสดงออกมาให้เห็นการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นจะต้องมีประสบการณ์โดยตรงหรือทางอ้อมกับสิ่งนั้นถ้าบุคคลหรือคณะบุคคลเหล่านั้น ไม่รู้ ไม่เห็น ไม่เคยได้ชินเกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน ก็จะไม่ทัศนคติต่อสิ่งนั้นเลย ปกติเราจะมีทัศนคติที่ดี (Positive Attitude) ต่อสิ่งที่เราพอใจหรือสิ่งที่เราชอบ เช่น สนใจ พอใจ สนับสนุน และเราจะมีทัศนคติในทางที่ไม่ดี (Negative Attitude) ต่อสิ่งที่เราไม่ชอบและเราไม่เห็นด้วย เช่น ไม่สนใจ ไม่พอใจ ขัดแย้ง

ระดับทัศนคติ หมายถึง การประมาณค่าความรู้สึกทางจิตใจ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมสหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่สหกิจเกษตรจะสังเกตและวัด ได้จากความคิด ความรู้สึกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทั้งทางด้านลักษณะการดำเนินงานและเจ้าหน้าที่สหกิจเกษตร กำหนดให้คะแนนคำถามย่อยเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 (มากที่สุด)	คะแนนสำหรับระดับนี้เท่ากับ	5	คะแนน
ระดับ 4 (มาก)	คะแนนสำหรับระดับนี้เท่ากับ	4	คะแนน
ระดับ 3 (ปานกลาง)	คะแนนสำหรับระดับนี้เท่ากับ	3	คะแนน
ระดับ 2 (น้อย)	คะแนนสำหรับระดับนี้เท่ากับ	2	คะแนน
ระดับ 1 (น้อยที่สุด)	คะแนนสำหรับระดับนี้เท่ากับ	1	คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ คือ

คะแนน	4.20 – 5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด
คะแนน	3.39- 4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	2.58- 3.38	แสดงว่ามีทัศนคติปานกลาง
คะแนน	1.77- 2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี
คะแนน	1.00- 1.76	แสดงว่าทัศนคติไม่ดีที่สุด

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมายถึง กลุ่มของภรรยาเกษตรกร หรือบุตรหลานหญิงของเกษตรกรที่เป็นโสดอายุ 20 ปีขึ้นไป รวมตัวกันขึ้นในด้านความคิด กำลังกาย กำลังทรัพย์ และจิตใจ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาของครอบครัวเกษตรกรในหมู่บ้านหรือตำบลนั้น ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คือ การกินคืออยู่ดี มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ มีความมั่นคงของชีวิตครอบครัว อันเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจระดับครัวเรือนของเกษตรกรให้ดีขึ้น

เจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร หมายถึง เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งได้รับมอบหมายงานเผยแพร่ทางด้านคหกรรมศาสตร์แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยจะมีหน้าที่ประจำอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ทั่วทุกจังหวัดในประเทศไทย

งานเคหกิจเกษตร หมายถึง การนำเอาวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของครอบครัวเกษตรกรมาบริการให้แก่แม่บ้านเกษตรกร เพื่อปรับปรุงและยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นกว่าเดิม วิธีการเหล่านี้ได้แก่ วิธีการถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร วิธีอนามัยในครอบครัวและวิธีหัตถกรรมเกษตร

การใช้อุปกรณ์การสอน หมายถึง การใช้เครื่องมือตลอดจนวัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ เพื่อให้แม่บ้านเกษตรกรเกิดความรู้ความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วและมากขึ้น ได้แก่ เอกสารเผยแพร่ ของจริง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ตรวจเอกสาร

(REVIEW OF RELATED LITERATURES)

การตรวจเอกสารสำหรับการวิจัยเรื่องทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงาน
เทคนิคเกษตร ในตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2541 จะแบ่งการตรวจ
เอกสารออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. แนวความคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับงานส่งเสริมเทคนิคเกษตร
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

โสภา ชูพิบูลย์ (2521:159) ได้ให้ความหมายทัศนคติ หมายถึง สภาพทางจิตและทางประสาท
เกี่ยวกับความพร้อมซึ่งเกิดขึ้น โดยอาศัยประสบการณ์เป็นตัวนำ ทัศนคตินี้จะมีอิทธิพลต่อการตอบ
สนองของแต่ละบุคคลที่มีต่อวัตถุและต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ส่วนของ Hilgard
(1962:564) ได้กล่าวว่า ทัศนคติเป็นพฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อแนวความ
คิดใดหรือต่อสภาพการใด ในทางเข้าหากันหรือหนีออกห่างและพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อไปใน
ทางที่เอนเอียงไปในลักษณะเดิม เมื่อพบกับสิ่งดังกล่าวอีก ซึ่งคล้ายคลึงกับของ Cruzel (1942:928) ที่ได้
ให้ความหมายทัศนคติ หมายถึง ขาวดี การแสดงออก ความรู้สึกนึกคิดของข้อมูลที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นบวกหรือลบก็ได้ และทัศนคติจัด ได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิก ซึ่งอาจ
เกิดขึ้นกับบุคคลด้วยสาเหตุ 3 ประการ คือ

1. เกิดจากการที่บุคคลยอมรับเอาทัศนคติทางวัฒนธรรมไว้ก่อนที่จะได้พบปะและมีความรู้สึก
จริง ๆ กับวัตถุที่ทำให้เกิดทัศนคติเช่นนั้นขึ้น

2. เกิดจากการที่บุคคลสร้างขึ้นโดยจุดความคิดจากความรู้สึกที่ตนมีอยู่เกี่ยวกับประสบการณ์อย่าง
ใดอย่างหนึ่ง ความเชื่อตรงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลได้เรียนรู้ที่จะทำกิจกรรมที่แสดงถึงความเชื่อตรง
เป็นกรณีไป

3. เกิดจากการที่บุคคลแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างรุนแรง เช่น ความรู้สึกเกลียดกลัว
เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งในส่วนของ ไพบูลย์ ช่างเขียน (2529:50) ได้กล่าวว่า ทักษะที่มีที่มาได้ 2 ทาง คือ ทักษะที่เกิดจากประสบการณ์ (Experience) ของบุคคล การที่บุคคลได้พบเห็นคุ้นเคยหรือทดลองสิ่งใดนับเป็นประสบการณ์โดยตรง (Direct experience) ของบุคคลต่อสิ่งนั้นและทักษะที่เกิดจากค่านิยมและการตัดสินค่านิยม (Value system and value judgement) เพราะบุคคลมีค่านิยมและการตัดสินค่าไม่เหมือนกัน อาจจะมีทักษะในสิ่งเดียวกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล ทักษะที่มีคุณสมบัติแยกได้ 3 ลักษณะ คือ

1. ทักษะมีความสม่ำเสมอ คงเส้นคงวา (Consistency)
2. ทักษะมีทิศทาง (Direction)
3. ทักษะมีปริมาณความเข้มข้นต่อสิ่งแวดล้อมก่อนข้างถาวรแต่ทักษะอาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อค่านิยมเปลี่ยนไป

ซึ่งก็คล้ายคลึงกับทักษะของ สุชา จันทร์อม (2527:242) ซึ่งได้กล่าวว่า ทักษะเป็นนามธรรมที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลและทักษะมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมของบุคคลเป็นอย่างมาก นั่นคือ บุคคลมีพฤติกรรมอย่างไรหรือทำอะไรลงไปทักษะจะเป็นเครื่องกำหนด ทักษะจึงเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพของบุคคลและบุคคลมีทักษะต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ทักษะประกอบด้วยการประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. Cognition Component เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้หรือความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หากบุคคลมีความรู้หรือความเชื่อว่าสิ่งใดดีก็มักมีทักษะที่ดีต่อสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีก็จะมีทักษะที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกของบุคคลซึ่งมีอารมณ์เกี่ยวข้องกับความรู้สึก นั่นคือ หากบุคคลมีความรู้สึกรักหรือชอบพอในบุคคลใดหรือสิ่งใดก็จะช่วยให้เกิดทักษะที่ดีต่อบุคคลนั้นไปด้วย แต่ถ้าหากมีความรู้สึกเกลียดหรือโกรธบุคคลใด สิ่งใด ก็จะทำให้มีทักษะที่ไม่ดีต่อบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้น

3. Action tendency Component เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล คือ ความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้บางอย่างโดยที่ออกมา พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้และความรู้สึกที่บุคคลมีอยู่กับวัตถุ เหตุการณ์ หรือบุคคลนั้น ๆ นั่นเอง

การวัดทักษะ ทำให้ทักษะของบุคคลและสามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ได้ การวัดทักษะทำได้หลายแบบดังนี้

1. Scaling Technique มีอยู่ 2 แบบ คือ

1.1 วิธีของเซอร์สโตน (The Thurstone Method) วิธีนี้ประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ ประมาณ 10-20 ประโยคหรือมากกว่านั้น ประโยคต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวแทนของระดับความคิดเห็นต่าง ๆ กันผู้ถูกทดสอบจะแสดงให้เห็นว่าเขาเห็นด้วยกับประโยคใดบ้าง โดยแต่ละประโยคจะกำหนดค่าเอาไว้ คือ กำหนดเป็น (scale value) ขึ้น เริ่มจาก 0.0 ซึ่งเป็นประโยคซึ่งที่ไม่พึงพอใจมากที่สุดและจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไปถึง 5.5 ซึ่งเป็นประโยคที่มีความรู้สึกเป็นกลาง (neutral statement) จนกระทั่งถึง 11.0 ซึ่งมีค่าสูงสุดสำหรับประโยคที่พึงพอใจมากที่สุด

1.2 วิธีของลิเกิร์ต (The Likert Technique) วิธีนี้ประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ ซึ่งแต่ละประโยคจะแสดงความรู้สึกของผู้ถูกทดสอบออกมา 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ละระดับมีคะแนนให้ไว้ตั้งแต่ 1-5 คะแนน คะแนนคนหนึ่ง ๆ ได้จากคะแนนรวมจากทุก ๆ ประโยค

2. Polling การหยั่งเสียงประชาชน ส่วนมากใช้กับการเลือกตั้งพรรคการเมืองหรือที่ทำอะไรเกี่ยวกับประชาชน ก็ต้องมีการตรวจสอบหรือหยั่งเสียงกันเพื่อดูว่า มหาชนมีความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร

3. Questionnaire คือ การใช้แบบสอบถามถามว่าเห็นด้วยหรือไม่ ดีหรือไม่ดี โดยแบ่งคำถามของแบบสอบถามออกเป็น 2 แบบ คือ

3.1 Fixed-alternative Questions คือคำถามที่ถามเฉพาะเจาะจงลงไปแล้วให้ตอบตามเรื่องที่ถามเท่านั้น

3.2 Open-ended Questions คำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมแล้วนำความคิดเห็นหรือความรู้สึกของส่วนมากมาจัดกลุ่มดูว่า เขาเหล่านั้นมีความรู้สึกอย่างไรหรือมีทัศนคติเช่นไร

การวัดทัศนคติ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ (2531:181-182) ได้แนะนำการวัดเจตคติ การวัดเจตคตินี้มีความจำกัดในตัวมันเองหลายประการ ซึ่งในการสร้างแบบวัดนั้นจะคำนึงถึงที่สำคัญ ได้แก่

1. เจตคติเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาในลักษณะตัวแปรสมมติ (Hypothetical or latent variable) ซึ่งการศึกษาต้องอาศัยเทคนิควิธีการยุ่งยากซับซ้อน ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่าย ฉะนั้นถ้าหากวัดเจตคติให้ได้จริง ๆ นอกจากจะต้องใช้เวลาศึกษานานแล้วยังต้องระมัดระวังในการสร้างแบบวัดทัศนคติเป็นพิเศษอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทศนคติที่วัดได้นั้น เป็นกริยาท่าที่ทั้งปวงของบุคคลที่แสดงออกให้เห็น ในการวัด จะต้องเลือกกริยาที่แสดงออกให้เห็นนั้น ให้เป็นตัวแทนของกริยาทั้งหลาย นั่นคือข้อความวัดทศนคติที่สร้างต้องครอบคลุมประเด็นทศนคติที่สร้าง ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัดทั้งหมด

3. ทศนคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์และความรู้สึก ฉะนั้นในการวัดทศนคติจะต้องไม่ถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และข้อความทศนคติที่ถามต้องไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างเด่นชัด

4. ทศนคติเป็นเรื่องที่ยังมีความหมายไม่แน่นอนและมีขอบเขตกว้างขวาง การวัดทศนคติแต่ละครั้งจึงต้องใช้ความหมายและขอบเขตของทศนคติในเรื่องนั้นให้ชัดเจน มิฉะนั้นอาจจะทำให้วัดทศนคติหลาย ๆ เรื่องพร้อมกัน ทั้ง ๆ ที่ต้องการวัดเพียงเรื่องเดียว

5. ทศนคติเป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงได้ และการเปลี่ยนแปลงทศนคติในแต่ละเรื่องนั้น จะแตกต่างกันไป ทศนคติบางเรื่องอาจมีความคงทนอยู่ได้นาน ทศนคติบางเรื่องต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงและความคงอยู่ของทศนคตินั้น ๆ ด้วย

ในการสร้างข้อความทศนคตินั้น บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ (2531:182-183) ได้อธิบายว่า แบบวัดทศนคติโดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นข้อความ ซึ่งเรียกว่า ข้อความวัดทศนคติ (Statement of attitude) และส่วนที่เป็นคำตอบ ซึ่งเป็นแบบมาตราประเมินค่า เรียกรวมว่า มาตราวัดทศนคติ (Attitudinal scales)

ศักดิ์ชัย สหกุลบุญรักษ์ (2524:12) ได้ศึกษาวิธีวัดทศนคติ ซึ่งส่วนมากกระทำกันได้ดังนี้ การออกแบบสอบถาม (Sarvery interview) โดยอาจเป็นคำถามประเภทให้เลือกตอบโดยกำหนดคำตอบไว้ชัดเจนแล้ว เช่น “ใช่” “ไม่แน่ใจ” หรืออาจใช้คำถามประเภทเปิดโอกาสให้ผู้ตอบ ตอบ ได้อย่างอิสระเต็มที่ก็ได้ การแบ่งสเกล (Scaling technique) คือการใช้ช่วงวัดแบบต่าง ๆ เช่น (Liker scale) การแบ่งช่วงตามความคิดเห็น คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง วิธีการพิเศษ (Special technique) เนื่องจากการวัดทศนคตินั้นอาจประสบปัญหาข้อจำกัดในแง่ผู้ตอบ เพื่อให้เป็นไปตามความเหมาะสมตามสภาพของสังคมหรือปกติวิสัย ตามค่านิยม ตามการยอมรับและไม่ยอมรับ หรือตามความชอบหรือไม่ชอบ ของคนส่วนใหญ่ในสังคมซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้คำตอบที่ได้รับย่อมไม่ใช่ทศนคติที่แท้จริงของผู้ตอบ จึงมีการเจาะจงหาวิธีทางอ้อมเพื่อใช้วัดโดยไม่ต้องให้ผู้ตอบทราบที่กำลังทดสอบอะไรอยู่ โดยอาจใช้วิธีบรรยายความรู้สึกและประสบการณ์จากรูปภาพที่นำมาให้ดู เป็นต้น

ลักษณะที่น่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

วิจิตร อวาทกุล (2535:164-172) ได้กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนับว่าเป็นกลไกที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาการเกษตร เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้กับเกษตรกร เป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

แปลง และช่วยให้เกษตรกรปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ จึงเป็นผู้ที่มีโอกาสที่จะได้ช่วยสังคมและประเทศชาติได้มากขึ้น โดยเฉพาะการใช้เทคนิคทางการศึกษาในการช่วยเกษตรกรแสวงหาความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพการเกษตร ช่วยเกษตรกรในการตัดสินใจเรื่องการลงทุน การเพาะปลูก การซื้อขาย ช่วยคิดแก้ปัญหาวิกฤตต่าง ๆ วางแผนพัฒนากิจการ ในอนาคต กล่าวโดยสรุป เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องสอนเกษตรกรให้รู้จักว่าจะคิดอย่างไรและควรคิดอย่างไร

คุณสมบัติบางประการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ดังนี้

1. การศึกษา

- เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตร
- มีความรู้และการศึกษาด้านจิตวิทยา สังคม มนุษย์สัมพันธ์ด้วย

2. ประสบการณ์และความสามารถในการให้บริการแก่ประชาชน ชุมชน

- ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานชนบท สนใจประชาชนอย่างแท้จริง
- มีความรู้ความสามารถในการพูด การเขียน ใช้ภาษาท้องถิ่นได้ถูกต้องและต้อง

คล่องแคล่ว

- เคยเป็นครูหรือทำหน้าที่การสอน อบรมมาก่อน กระตือรือร้นมาสนใจในการ

ประกอบอาชีพ

- เคยอยู่หรือใช้ชีวิตการทำงานในชนบทมาก่อน สนใจแก้ปัญหาแก่ชาวชนบท

ประชาชนผู้ยากไร้

- มีความสามารถในการปฏิบัติงานติดต่อกับบุคคลทุกฝ่าย
- สามารถปรับตัวให้เข้ากับคนชนบทและสิ่งแวดล้อมได้ดี มีลักษณะความเป็นมิตร

กับบุคคลทุกฝ่าย

3. บุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอ

- มีบุคลิกลักษณะที่ดี สง่าผ่าเผย สุขภาพดี แข็งแรง เหมาะแก่การดำเนินงานส่งเสริม

การเกษตร เพราะงานการเกษตรเป็นงานที่ตรากตรำ

- เป็นผู้รักงานส่งเสริมการเกษตร รักชนบท รักชาวบ้านผู้มีความรู้และการศึกษา
- มีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่ไม่เสื่อมคลาย ทำงานหนักโดยไม่ย่อท้อ
- เป็นผู้ตรงต่อเวลานัดหมาย
- มีรสนิยมเหมาะสมกับคนทุกระดับที่เกี่ยวข้อง
- เป็นผู้มีความอดทน อดกลั้น มั่นคง มีความจริงใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มีนิสัยใฝ่การศึกษา ฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ

- มีความกล้าหาญในการพูดคุยและการติดต่อกับประชาชน มักเป็นที่พอใจของประชาชนในการติดต่อนั้นด้วย

- เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนรับผิดชอบ
- เป็นผู้มีความคิดริเริ่มที่ดี มีวิธีการและโครงการใหม่มาปรับปรุงอยู่เสมอ
- เป็นผู้ที่มีเกียรติ รักษาเกียรติของการเป็นผู้นำของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- มีความสุภาพเรียบร้อย
- เป็นผู้ที่มีความสุขุมและมีความคิดใคร่ครวญ ไม่หุนหัน
- มีอารมณ์ดี ตลอดจนมีอารมณ์ขัน
- เอื้อเฟื้อต่อบุคคลทั่วไป มีความเมตตากรุณา

คำรังคัษย สิทธีโชก (2535:12) สรุปไว้ว่า ในการส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลมีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องไปแนะนำช่วยเหลือเกษตรกรในตำบลที่รับผิดชอบเป็นประจำและสม่ำเสมอ นับได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่ปฏิบัติตนใกล้ชิดกับเกษตรกรมากที่สุด จึงเรียกกันทั่วไปว่า “เกษตรตำบล” ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่จะนำการเปลี่ยนแปลงเกษตรกรให้บังเกิดผลสำเร็จ ตามนโยบายและเป้าหมายของการส่งเสริม

บทบาทและหน้าที่โดยตรงของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลเป้าหมาย คือ

1. ถ่ายทอดความรู้และนำปัญหาจากบุคคลเป้าหมายกลับมา เพื่อหาทางแก้ไข
2. เป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างบุคคลเป้าหมายกับสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ
3. กระตุ้นให้บุคคลเป้าหมายรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน
4. กระตุ้นให้บุคคลเป้าหมายรู้จักร่วมงานกันเป็นกลุ่มและรับผิดชอบร่วมกัน
5. กระตุ้นให้บุคคลเป้าหมายเกิดความเชื่อมั่น
6. แนะนำแนวทางให้บุคคลเป้าหมายตัดสินใจและเลือกปัจจัยในการผลิตที่ถูกต้อง
7. แนะนำแนวทางให้บุคคลเป้าหมายนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ มาใช้ให้เกิด

ประโยชน์ ทั้งในด้านความสุขของครอบครัวและด้านการเพิ่มรายได้ของครอบครัว และบังเกิดผลต่อชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

เจ้าหน้าที่ส่งเสริม คือ บุคคลที่มีหน้าที่ส่งเสริมแนะนำให้ประชาชนหรือเกษตรกรต้นตัว เกิดความต้องการในการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้ดีขึ้น ขอมรับหรือนำเอาความรู้หรือสิ่งใหม่ ๆ ไปปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. ในฐานะผู้ถ่ายทอดความรู้
2. ในฐานะผู้ร่วมงานและแก้ไขปัญหา
3. ในฐานะผู้ประสานงาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร

กองวิจัยและประเมินผล (2521) ได้ดำเนินการพัฒนาสตรีไทยในชนบท ให้มีความรู้ความชำนาญ ในด้านเกษตรกรรมศาสตร์และวิชาชีพ เพื่อนำความรู้มาใช้ในครอบครัว และประกอบอาชีพได้ โดยให้ดำเนินการในรูปกลุ่ม การดำเนินงานโครงการพัฒนาสตรี ได้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 โดยเริ่มดำเนินงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ซึ่งต่อมากรมพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ (2524) ได้ส่งเสริมให้สตรีโดยเฉพาะสตรีในชนบท ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายการเกษตร นับตั้งแต่การจัดทำนโยบายการเกษตรซึ่งจะนำไปสู่การผลิตอาหารเบื้องต้น สำหรับครอบครัวและชุมชนการฝึกทักษะที่จำเป็นและเทคโนโลยีที่เหมาะสม อัน ได้แก่ การจัดที่ดิน การบำรุงดิน และการเลือกพืชที่เหมาะสมกับดินนั้น ๆ รวมทั้งกรรมวิธีต่าง ๆ หลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนไปจนถึงการนำผลผลิตไปสู่ตลาด โดยกรมส่งเสริมการเกษตร (2521) ได้แบ่งการดำเนินงานเคหกิจเกษตรต่อกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ด้านพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร การถนอมอาหาร และการแปรรูปผลผลิตเกษตรเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน อุตสาหกรรมในครัวเรือนอื่น ๆ (ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ)

2. ด้านพัฒนาครอบครัว เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตครอบครัวเกษตรกร โดยให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารและโภชนาการ การปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อโภชนาการ การปรับปรุงบ้านเรือน การใช้แรงงาน การอนามัยครอบครัว การบริหารทารก การถนอมอาหารเพื่อใช้ในครัวเรือน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครอบครัว (ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ)

ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตร (2528:1) ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ของงานส่งเสริมความรู้ด้านเคหกิจเกษตรให้แก่แม่บ้านเกษตรกร ดังนี้ คือ

1. เพื่อให้ครอบครัวเกษตรกรรู้จักการจัดการบ้านเรือน ให้สอดคล้องกับการจัดการไร่นา
2. เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัวเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อพัฒนาเยาวชนของครอบครัวเกษตรกร
4. เพื่อพัฒนาผู้นำงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร ของกรมส่งเสริมการเกษตร
5. เพื่อพัฒนาทรัพยากร และปรับปรุงชุมชนงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร
6. เพื่อพัฒนาครอบครัวและสังคมเกษตร

การส่งเสริมเคหกิจเกษตร ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

โครงการผลิตอาหารเพื่อโภชนาการ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2529:4-5) กล่าวว่าจากการสำรวจทางโภชนาการของเด็กและเยาวชนไทย โดยกรมอนามัยพบว่าร้อยละ 53 ของผู้ที่อยู่ในวัยนี้ภาวะโภชนาการต่ำ ขาดสารอาหารโปรตีนและแคลอรีในระดับความรุนแรงต่าง ๆ กันอันเนื่องมาจากการบริโภคไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และประกอบกับนิสัยการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงได้กำหนดจัดทำโครงการผลิตอาหารเพื่อโภชนาการขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้มีการผลิตอาหารในปริมาณเพียงพอแก่การใช้บริโภคกันในท้องถิ่น
2. เพื่อให้มีการผลิตอาหารที่มีคุณค่าสูงทางโภชนาการ เช่น โปรตีนจากพืชและสัตว์
3. เพื่อให้ครอบครัวของเกษตรกร ได้ใช้ผลผลิตในท้องถิ่นประกอบอาหารสำหรับบริโภค

อย่างถูกต้อง

4. เพื่อแก้ไขและปรับปรุงภาวะโภชนาการของสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กก่อนวัยเรียนอายุ 0-7 ปี

วิธีการดำเนินงาน

1. ส่งเสริมการผลิตอาหารในระดับครอบครัว
2. ส่งเสริมการผลิตอาหารในระดับสูงในชุมชน โดยการรวมกลุ่มผู้ผลิต เพื่อให้มีปริมาณมาก

พอที่จะบริโภคได้เพียงพอตลอดทั้งปี โดยกลุ่มผู้ผลิต ไม่จำเป็นต้องอยู่ในหมู่บ้านเดียวกันก็ได้ แต่ต้องอยู่ในตำบลเดียวกัน

3. ให้มีการสนับสนุนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ทั้งการผลิตระดับครอบครัวและระดับชุมชนในระยะแรก โดยการกระจายพันธุ์ให้สามารถผลิตได้ทั้งปี และเรียกคืนพันธุ์เพื่อนำไปขยายต่อให้แก่หมู่บ้านอื่นที่อยู่ในตำบลเดียวกัน

4. ส่งเสริมการบริโภค โดยการให้เกษตรกรเรียนรู้ด้านการประกอบอาหารพื้นเมืองที่มีคุณค่าทุกรูปแบบ เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญ และนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้จากวัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงาน ของโครงการผลิตอาหารเพื่อโภชนาการนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

- 4.1 การผลิตอาหารให้คนในท้องถิ่นได้บริโภค
- 4.2 การนำผลผลิตในท้องถิ่นมาทำอาหารให้คนในครอบครัว
- 4.3 การทำอาหารโดยรักษาคุณค่าทางอาหาร
- 4.4 การแนะนำให้คนในครอบครัวรักษาคุณค่าทางอาหาร

โครงการนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต

กรมส่งเสริมการเกษตร (2529:6-7) ระบุว่า การนอมอาหารและแปรรูปผลผลิตเกษตรเป็นการกระทำด้วยวิธีต่าง ๆ ให้อาหารหรือผลผลิตเกษตรที่เกินจากความต้องการสามารถเก็บไว้ได้นาน และมีคุณค่าทางโภชนาการ เห็นสมควรทำการส่งเสริมให้กับเกษตรกรด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการดังนี้

1. เพื่อให้ครอบครัวเกษตรกรรู้จักนอมอาหารและแปรรูปผลผลิตเก็บไว้ได้นานและถูกหลักโภชนาการ
2. เพื่อให้มีการนำอาหารสด หรือผลผลิตเกษตรที่มีมากเกินไปในฤดูกาล หรือจำหน่ายในราคาต่ำเกินไป ทำการนอมอาหารและแปรรูปไว้จำหน่ายเป็นรายได้ในโอกาสที่ราคาสูงขึ้น
3. เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพจำหน่ายอาหารหรือผลผลิตเกษตรที่ทำการนอมอาหารหรือแปรรูปแล้วสามารถทำรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่ง
4. ให้มีการกระจายอาหารหรือผลผลิตไปยังท้องถิ่นต่าง ๆ ในชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแหล่งที่ไม่สามารถผลิตอาหารสดเองได้

วิธีการดำเนินงาน

1. เข้าหน้าที่ต้องพิจารณาถึงชนิดและปริมาณผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่ในท้องถิ่นและฤดูกาลต่าง ๆ
2. ส่งเสริมวิธีการนอมอาหารและแปรรูปผลผลิตที่ใช้ต้นทุนต่ำ ใช้เครื่องมือและเทคนิคที่ไม่ยุ่งยากมาก

จากวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานของการนอมอาหาร และแปรรูปผลผลิตเกษตรนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

1. การแนะนำครอบครัวให้รู้จักนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
2. การนำอาหารและผลผลิตที่เกินความต้องการไปทำการนอมอาหารและแปรรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการปรับปรุงบ้านเรือนและตัดเย็บผ้า

กรมส่งเสริมการเกษตร (2529:8-9) ได้จัดทำโครงการนี้โดยรวมงานด้านเคหกิจเกษตรเข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงสภาพบ้านเรือนให้น่าอยู่อาศัย สะอาด ถูกสุขลักษณะและเป็นการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ ไม่ให้เกิดกับสมาชิกในครอบครัวเกษตรกรด้วย
2. เพื่อให้เกษตรกรรู้จักนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในครอบครัว
3. เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการเลือกใช้เสื้อผ้าให้เหมาะสมกับลักษณะงาน

โครงการนี้ได้กำหนดรูปแบบของบ้านเกษตรกรที่เป็นตัวอย่างที่ดีไว้ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการดำเนินงานลักษณะหนึ่งของโครงการ รูปแบบที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ปลูกพืชผักที่ใช้รับประทานไว้รอบบริเวณเป็นรั้วบ้าน หรือทำรั้วในลักษณะที่พืชผักสามารถขึ้นได้
2. ปลูกผลไม้ในบริเวณบ้านไว้บริเวณ 2-3 ต้น หรือปลูกไว้จำหน่ายให้เต็มบริเวณบ้าน
3. ปลูกพืชสวนครัวที่เป็นประโยชน์ในบริเวณบ้าน ได้แก่ พืชผักที่เป็นสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย และพืชที่เป็นเครื่องชูรส
4. ใช้พื้นที่ที่เหลืออยู่เลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นอาหารโปรตีนเพื่อการบริโภคและจำหน่ายเป็นรายได้ของครอบครัว
5. ทำการกองมูลหมักไว้ให้กับพืชที่ปลูกในบริเวณบ้าน

จากวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงาน โครงการปรับปรุงบ้านเรือนและตัดเย็บผ้า นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

1. การทำความสะอาดและจัดแต่งบ้านเรือน
2. การแนะนำให้ผู้อื่นรักษาความสะอาดบ้าน
3. การนำวัสดุในท้องถิ่นมาทำประโยชน์ในบ้าน
4. การเลือกใช้เสื้อผ้าให้เหมาะสมกับลักษณะงาน
5. การซ่อมแซมเสื้อผ้าด้วยการตัดเย็บ

โครงการหัตถกรรมเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2529:10) ดำเนินโครงการนี้ เนื่องจากวัตถุประสงค์เพื่อต้องการส่งเสริมให้ครอบครัวเกษตรกรมีการทำอาชีพเสริมจากอาชีพหลักการเกษตร โดยมีวิธีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาดัดแปลงใช้ทำหัตถกรรมเกษตรให้เกิดประโยชน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานของโครงการทำหัตถกรรมเกษตรนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ ดังนี้

1. คัดแปลงทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
2. ตามแนะนำให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นทำหัตถกรรมเกษตร

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กองวิจัยและประเมินผลกรมพัฒนาชุมชน (2529:66-67) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของสมาชิกขององค์กรสตรีในการพัฒนาชนบท โดยศึกษาจากคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทของสมาชิกองค์กรสตรี คือ ปัจจัยด้านการได้รับการฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และการดำเนินงานขององค์กรสตรี

กองวิจัยและประเมินผล กรมพัฒนาชุมชน (2524:24) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของกลุ่มสตรี พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการดำเนินงานของกลุ่มสตรี คือ ความสามารถของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม กิจกรรมต่อเนื่อง ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ วัสดุอุปกรณ์ เงินทุนหมุนเวียน ความร่วมมือของสมาชิกกลุ่ม ความสนับสนุนของผู้นำท้องถิ่น และการตลาด

สุรางค์รัตน์ กัญมาศ (2532:75-76) ศึกษาเรื่องทัศนคติ (Attitude) ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมเคหกิจเกษตร ในตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีปานกลางความสนใจต่อการส่งเสริมเคหกิจเกษตร คือ

1. การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการส่งเสริม
2. วิธีการส่งเสริมเคหกิจงานเกษตรของเจ้าหน้าที่
3. เนื้อหาวิชาที่นำมาส่งเสริม

มีทัศนคติที่ไม่ดีและปัญหาต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร คือ

1. การติดตามและประเมินผล
2. ไม่มีเวลาว่างที่จะมาเข้ารับการฝึกอบรมการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรได้อย่างสม่ำเสมอ

พนารัตน์ พลายชุม (2534:29) ศึกษาเรื่องทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานเคหกิจเกษตร ในตำบลท่าขนาน อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีและความสนใจต่องานเคหกิจเกษตร คือ

1. วิธีการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรของเจ้าหน้าที่
2. เนื้อหาวิชาที่นำมาส่งเสริม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีทัศนคติที่ไม่ดีและปัญหาต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร คือ

1. ไม่มีเวลาไปรับการฝึกอบรมเป็นประจำ
2. ไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปปรับใช้เป็นอาชีพได้

ยูพา ไม้จันทร์ (2537:40-41) ศึกษาเรื่องทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตร ในอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีมากต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตร คือ

1. ลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตร
2. เนื้อหาวิชา
3. วิธีการส่งเสริม
4. การใช้อุปกรณ์การส่งเสริม
5. การติดตามผล

ทัศนคติที่มีต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร คือ

1. ในด้านการพูด
2. ท่าทางและการวางตัว
3. การแต่งกาย
4. ความสามารถในการให้ความรู้
5. การแก้ปัญหา
6. การมีมนุษยสัมพันธ์

สำหรับปัญหาของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร คือ

1. สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่ม
2. ขาดกิจกรรมกลุ่ม
3. สมาชิกไม่มีการเข้าร่วมกันทำกิจกรรม
4. ปัญหาทางด้านการตลาดและการจัดจำหน่ายผลผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีการศึกษา
(RESEARCH METHODOLOGIES)

ประชากร
(Population)

ประชากรที่ศึกษา คือ แม่บ้านเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในตำบล
ทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวนทั้งสิ้น 111 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง
(Sampling Procedure)

จากแม่บ้านเกษตรกรจำนวน 111 คน ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง
แบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างชนิดร้อยละ 80
นิกา ศรีไพโรจน์ (2537:79) กล่าวว่า จำนวนประชากร 100 ขนาดของตัวอย่าง > 50 % แต่ < 80 % ซึ่งได้
ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 89 คน และจากการสุ่มจึงได้ขนาดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตัวอย่าง คือ กลุ่ม
พิบูลทอง 47 คน กลุ่มทุ่งประดู่ 8 คน และกลุ่มทุ่งกอก 34 คน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงการกระจายของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	จำนวนสมาชิกทั้งหมด (Population)	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size 80%)
พิบูลทอง	59	47
ทุ่งประดู่	10	8
ทุ่งกอก	42	34
รวม	111	89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือในการศึกษา

(Research Instruments and Pre – Test)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended Question) หรือแบบแสดงความคิดเห็น และคำถามปลายปิด (Closed – ended Question) หรือแบบตัวเลือก โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลทัศนคติของแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะของแม่บ้านเกษตรกร

การทดสอบเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการทดสอบกับจำนวนแม่บ้านเกษตรกรที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 10 ราย จากแม่บ้านเกษตรกรในตำบลเขาล้าน อำเภอบ้านฝาง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แล้วนำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและเก็บข้อมูลครั้งสุดท้าย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

(Data Gathering)

การศึกษาค้นคว้านี้ทำการเก็บข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามออกไปรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างยังสถานที่ที่มีการประชุมกันเป็นประจำทุกเดือนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแต่ละกลุ่มที่อยู่ในตำบลบ้านฝาง โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

(Method of Analysis)

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์และประมวลผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) มีสูตรในการคำนวณค่าร้อยละดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{n}{N} \times 100$$

N

ซึ่ง n = จำนวนตัวอย่างหรือข้อมูลที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างหรือข้อมูลทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) เป็นการรวบรวมข้อมูลแต่ละชุดของสมาชิกทั้งหมดหารด้วยสมาชิกที่ได้ทำการศึกษาซึ่งค่านี้ทำให้ทราบค่าเฉลี่ยหรือค่ากลางของข้อมูลแต่ละชุด ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum xi}{N}$$

ซึ่ง \bar{X} = ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

xi = ข้อมูลจากกลุ่มแม่บ้านที่ 1-n

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

\sum = ผลรวม

3. ค่าพิสัย (Range) คือ ช่วงคะแนนสูงสุด ถึงคะแนนต่ำสุดในแต่ละข้อมูลในแต่ละชุด ค่าพิสัยนี้ใช้ได้เมื่อต้องการเปรียบเทียบการกระจาย ถ้าคะแนนในแต่ละชุดกระจัดกระจายจนเห็นว่าควรจะต้องนำค่าพิสัยมาพิจารณาประกอบค่ากระจายอื่น ๆ

ตารางปฏิบัติงาน

(Schedule of Activities)

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินงานตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2541 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2542 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 7 เดือน (ตารางที่2)

ตารางที่ 2 แสดงการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	การดำเนินงาน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
1.	ศึกษา เขียนโครงร่าง และสร้างเครื่องมือ	→						
2.	นำเสนอโครงร่าง		→					
3.	เก็บรวบรวมข้อมูล			→				
4.	วิเคราะห์ข้อมูล				→			
5.	สรุปผลและจัดทำรูปเล่ม					→		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งบประมาณที่ใช้ในการศึกษา

(Budgetary)

ในการศึกษาเรื่องทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร ในตำบลทับสะแก อำเภอบ้านทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2541 ใช้งบประมาณในการดำเนินงาน ดังนี้

ค่าเดินทาง	1,000	บาท
ค่าถ่ายเอกสาร	1,200	บาท
ค่าจัดพิมพ์รูปเล่ม	1,800	บาท
ค่าอุปกรณ์	700	บาท
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1,000	บาท
รวม	5,700	บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16028

บทที่ 4

**ผลการศึกษาและวิเคราะห์
(RESULTS AND DISCUSSION)**

ผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร
2. ทักษะของแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมสหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่สหกิจเกษตร
3. ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมสหกิจเกษตร

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร (ตารางที่ 3)**1. อายุ**

จากการศึกษาพบว่า แม่บ้านเกษตรกรที่ทำการศึกษามีอายุเฉลี่ย 47 ปี อายุสูงสุด 74 ปี และมีอายุต่ำสุด 21 ปี แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 38.20 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 34 คน รองลงมาร้อยละ 30.34 มีอายุระหว่าง 50-59 ปี จำนวน 27 คน และอายุน้อยที่สุดเป็นกลุ่มน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.37 มีจำนวน 3 คน

2. ระดับการศึกษา

แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 67.42 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 60 คน รองลงมาร้อยละ 22.47 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 20 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 10.11 จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 9 คน

3. ความสามารถทางการศึกษา

แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 50.56 สามารถอ่านออกเขียนได้บ้าง จำนวน 45 คน รองลงมาร้อยละ 32.58 สามารถอ่านออกเขียนได้ดี จำนวน 29 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 2.25 อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน 2 คน

4. ศาสนา

แม่บ้านเกษตรกรนับถือศาสนาพุทธทั้งหมด

5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษา พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวของแม่บ้านเกษตรกรเฉลี่ย 5 คน จำนวนสมาชิกมากที่สุด 9 คน และน้อยที่สุดจำนวน 2 คน ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 55.06 มีจำนวนสมาชิกใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ **ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร** ถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง

ครอบครัวอยู่ระหว่าง 4-6 คน จำนวน 49 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 31.46 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ระหว่าง 1-3 คน จำนวน 28 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 13.48 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ระหว่าง 7-9 คน จำนวน 12 คน

5.1 มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นชายเฉลี่ย 2 คน มีมากที่สุด 4 คน และน้อยที่สุด คือ ไม่มีเลย ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 80.90 มีจำนวนสมาชิกที่เป็นชายอยู่ระหว่าง 1-3 คน จำนวน 72 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 10.11 มีจำนวนสมาชิกที่เป็นชายอยู่ระหว่าง 4-6 คน จำนวน 9 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 8.99 ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นชาย จำนวน 8 คน

5.2 สมาชิกในครอบครัวที่เป็นหญิงเฉลี่ย 3 คน มีมากที่สุด 5 คน และน้อยที่สุด จำนวน 1 คน ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 79.78 มีจำนวนสมาชิกที่เป็นหญิงอยู่ระหว่าง 1-3 คน จำนวน 71 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 20.22 มีจำนวนสมาชิกที่เป็นหญิงอยู่ระหว่าง 4-6 คน จำนวน 18 คน

6. อาชีพหลัก

แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 58.43 ประกอบอาชีพทำสวน จำนวน 52 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 11.23 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 10 และน้อยที่สุดร้อยละ 5.62 ประกอบอาชีพประมง จำนวน 5 คน

7. อาชีพรอง

แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 24.72 ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 22 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 20.23 ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ จำนวน 18 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 4.49 ไม่มีอาชีพรอง จำนวน 4 คน

8. ที่ดินในครอบครอง

แม่บ้านเกษตรกรมีที่ดินในครอบครองเป็นของตนเองเฉลี่ย 36 ไร่ มีมากที่สุด 150 ไร่ และน้อยที่สุด 1 ไร่ แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 62.92 มีที่ดินในครอบครองอยู่ระหว่าง 0-30 ไร่ จำนวน 56 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 24.72 มีที่ดินในครอบครองอยู่ระหว่าง 31-60 ไร่ จำนวน 22 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 1.12 มีที่ดินในครอบครองอยู่ระหว่าง 121-150 ไร่ จำนวน 1 คน

9. รายได้ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการศึกษา พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 82,708 บาท/ปี มีรายได้สูงสุด 400,000 บาท/ปี และมีรายได้ต่ำสุด 20,000 บาท/ปี แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 28.09 มีรายได้อยู่ระหว่าง 40,001-60,000 บาท/ปี จำนวน 25 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 25.84 มีรายได้อยู่ระหว่าง 60,001-80,000 บาท/ปี จำนวน 23 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 3.37 มีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท/ปี จำนวน 3 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. การเข้าร่วมกิจกรรมกับส่วนรวมและการแสดงอาชิต (การเข้ารับการศึกษาอบรม)

จากการศึกษา พบว่า แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 35.95 เคยไปเข้าร่วมกิจกรรม บ่อยที่สุดประมาณ 10-12 ครั้ง/ปี จำนวน 32 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 24.72 เคยไปเข้าร่วมกิจกรรม ปานกลางประมาณ 4-6 ครั้ง/ปี จำนวน 22 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 5.62 ไม่เคยไปเลย จำนวน 5 คน

ตารางที่ 3 แสดงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร

ข้อมูล	จำนวน (N=89)	ร้อยละ
1. อายุ		
20-29	9	10.11
30-39	11	12.36
40-49	34	38.20
50-59	27	30.34
60-69	5	5.62
70 ขึ้นไป	3	3.37
อายุน้อยที่สุด 21 ปี		
อายุมากที่สุด 74 ปี		
อายุเฉลี่ย 47 ปี		
2. ระดับทางการศึกษา		
ไม่เรียนเลย	-	-
ระดับประถมศึกษา	60	67.42
ระดับมัธยมศึกษา	20	22.47
ระดับอุดมศึกษา	9	10.11
3. ความสามารถทางการศึกษา		
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้	2	2.25
อ่านออกเขียนไม่ได้	13	14.61
อ่านออกเขียนได้บ้าง	45	50.56
อ่านออกเขียนได้ดี	29	32.58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=89)	ร้อยละ
4. ศาสนา		
พุทธ	89	100
คริสต์	-	-
อิสลาม	-	-
5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1-3	28	31.46
4-6	49	55.06
7-9	12	13.48
จำนวนสมาชิกน้อยที่สุด 2 คน		
จำนวนสมาชิกมากที่สุด 9 คน		
จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 5 คน		
5.1 เพศชาย		
ไม่มี	9	10.11
1-3	72	80.90
4-6	8	8.99
จำนวนสมาชิกเป็นชายน้อยที่สุด ไม่มีเลย		
จำนวนสมาชิกเป็นชายมากที่สุด 4 คน		
จำนวนสมาชิกเป็นชายเฉลี่ย 2 คน		
5.2 เพศหญิง		
1-3	71	79.78
4-6	18	20.22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=89)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกเป็นหญิงน้อยที่สุด 1 คน		
จำนวนสมาชิกเป็นหญิงมากที่สุด 5 คน		
จำนวนสมาชิกเป็นหญิงเฉลี่ย 3 คน		
6. อาชีพหลัก		
ทำนา	8	8.99
ทำไร่	8	8.99
ทำสวน	52	58.43
ประมง	5	5.62
ค้าขาย	10	11.23
รับจ้าง	7	6.74
7. อาชีพรอง		
ไม่มีอาชีพรอง	4	4.49
ทำนา	5	5.62
ทำสวน	9	10.11
ทำไร่	11	12.36
เลี้ยงสัตว์	18	20.23
ค้าขาย	15	16.85
รับจ้าง	22	24.72
ประมง	5	5.62
8. ที่ดินในครอบครอง (ไร่)		
0-30	56	62.92
31-60	22	24.72
61-90	6	6.74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=89)	ร้อยละ
91-120	4	4.50
121-150	1	1.12
ที่ดินในครอบครองน้อยที่สุด 1 ไร่		
ที่ดินในครอบครองมากที่สุด 150 ไร่		
ที่ดินในครอบครองเฉลี่ย 36 ไร่		
9. รายได้		
น้อยกว่า 20,001	3	3.37
20,001 - 40,000	9	10.11
40,001 - 60,000	25	28.09
60,001 - 80,000	23	25.84
80,001 - 100,000	15	16.86
100,001 ขึ้นไป	14	15.73
มีรายได้น้อยที่สุด 20,000 บาท/ปี		
มีรายได้มากที่สุด 400,000 บาท/ปี		
มีรายได้เฉลี่ย 82,708 บาท/ปี		
10. การเข้าร่วมกิจกรรม		
ไม่เคยไปเลย	5	5.62
เคยไปนาน ๆ ครั้ง ประมาณ 1-3 ครั้ง/ปี	13	14.61
เคยไปปานกลาง ประมาณ 4-6 ครั้ง/ปี	22	24.72
เคยไปบ่อย ๆ ประมาณ 7-8 ครั้ง/ปี	17	19.10
เคยไปบ่อยที่สุด ประมาณ 10-12 ครั้ง/ปี	32	35.95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ทักษะจิตของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีผลงานส่งเสริมเคหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร

ผลการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีดังนี้

1. ทัศนคติที่มีต่อความสนใจและความต้องการเรียนวิชาที่สอน จากการศึกษา พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ที่มีต่อความต้องการที่จะให้มีการจัดการอบรมและเข้ารับการอบรมจากเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อความสนใจและความต้องการเรียนวิชาที่สอน

ข้อมูล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย
การจัดการอบรม	15	40	34	-	-	3.79
การเข้ารับการอบรม	12	37	34	6	-	3.62
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด						3.71
ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ						
คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี				
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี				
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติปานกลาง				
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี				
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทศนคติที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานคหกิจเกษตร จากที่ได้ทำการศึกษาสามารถชี้ให้เห็นทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้ ดังนี้

2.1 ทศนคติที่มีต่อเนื้อหาวิชา พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ต่อเนื้อหาวิชา รายละเอียดของเนื้อหาวิชา และสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ประโยชน์ หลังจากที่ได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่คหกิจเกษตร (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานคหกิจเกษตรในด้านเนื้อหาวิชา

ข้อมูล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย
รายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่เรียนแต่ละครั้ง	11	37	34	7	-	3.58
ความพอใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน	11	34	37	7	-	3.55
ความสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	21	29	33	6	-	3.73
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด						3.62

ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ

คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติปานกลาง
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ทักษะที่มีต่อวิธีการส่งเสริม พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ต่อวิธีการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่เทคนิคเกษตรที่ใช้การบรรยายประกอบการแสดงวิธีทำ และให้ปฏิบัติทดลองด้วยตัวของแม่บ้านเกษตรกรเอง และเลือกเรื่องมาส่งเสริมเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี (ตารางที่ 6)

**ตารางที่ 6 แสดงทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเทคนิคเกษตรใน
ด้านวิธีการส่งเสริม**

ข้อมูล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย
เจ้าหน้าที่ใช้การบรรยาย ประกอบการแสดงวิธีทำ และให้ทดลองปฏิบัติ ด้วยตนเองขณะนั้น	10	50	29	-	-	3.79
เจ้าหน้าที่เลือกเรื่องที่จะ มาส่งเสริมเหมาะสมกับ สภาพแวดล้อม	16	46	27	-	-	3.88
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด						3.84
ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ						
คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด				
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี				
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติด้านกลาง				
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี				
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ทักษะคิดที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอน พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ต่อการใช้อุปกรณ์การสอนได้อย่างเหมาะสม น่าสนใจและนำวัสดุที่สามารถหาได้ในท้องถิ่นมาใช้สอนประกอบกับเนื้อหาวิชาได้เป็นอย่างดีของเจ้าหน้าที่เทคนิคเกษตร (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 แสดงทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเกษตรในด้านการใช้อุปกรณ์การสอน

ข้อมูล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย
อุปกรณ์การสอนที่ใช้ น่าสนใจ	8	32	44	5	-	3.48
อุปกรณ์การสอนที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	11	33	45	-	-	3.62
เจ้าหน้าที่ได้นำเอาวัสดุที่ สามารถหาได้ในท้องถิ่น และเหมาะสมกับสภาพ แวดล้อมมาใช้สอน	22	32	29	6	-	3.79
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด						3.63
ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ						
คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด				
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี				
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติปานกลาง				
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี				
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ทักษะที่ดีที่มีต่อการติดตามผล พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ต่อการติดตามผลภายหลังจากที่สอนไป การให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถฝึกอบรมได้ตามความต้องการของแม่บ้านเกษตรกรได้เป็นอย่างดีของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร (ตารางที่ 8)

**ตารางที่ 8 แสดงทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเกษตรวิสัย
ด้านการติดตามผล**

ข้อมูล	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย
ภายหลังจากการให้ความรู้แล้ว เจ้าหน้าที่ติดตามเพื่อดูผล งานที่สอนไป	15	30	37	7	3.60
เมื่อมีปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง ที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เจ้าหน้าที่ให้ความ ช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหา	22	30	27	10	3.72
เจ้าหน้าที่ให้การฝึกอบรม ตามที่ต้องการ	19	28	36	6	3.85
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด					3.72

ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ

คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติปานกลาง
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ทักษะที่มีต่อบุคลิกภาพและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร จากที่ได้ทำการศึกษาศาสนาสามารถชี้ให้เห็นทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้ ดังนี้

3.1 ทักษะที่มีต่อลักษณะการพูด พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ต่อลักษณะการพูดของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ที่ใช้ภาษาง่าย ๆ พูดชัดเจน สามารถพูดชวนให้เกิดความสนใจในเนื้อหาและน่าเชื่อถือได้เป็นอย่างดีในระหว่างการดำเนินงาน (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 แสดงทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเคหกิจเกษตรในด้านลักษณะการพูด

ข้อมูล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย
เจ้าหน้าที่ใช้ภาษาง่าย ๆ ในการพูด ไม่ใช่ศัพท์เทคนิคมากเกินไป	14	41	26	8	-	3.69
เจ้าหน้าที่พูดชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา	25	46	18	-	-	4.08
เจ้าหน้าที่ใช้วิธีการพูดที่ชวนให้เกิดความสนใจในเนื้อหาและน่าเชื่อถือ	29	36	24	-	-	4.08
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด						3.94

ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ

คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติด้านกลาง
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ทักษะคิดที่มีต่อท่าทางการวางตัว พบว่า แม่บ้านเกษตรกรรมมีทักษะคิดที่ดีที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ต่อท่าทางการวางตัวของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ที่มีความเป็นมิตร ความเมตตา ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกระตือรือร้นในการทำงานและความเป็นกันเองในระหว่างการค้ามันงาน (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 แสดงทักษะคิดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเคหกิจเกษตรในท่าทางการวางตัว

ข้อมูล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย
เจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นมิตร และมีความเมตตาต่อท่าน	43	36	10	-	-	4.37
เจ้าหน้าที่ที่มีความเชื่อมั่น ในตัวเอง ในการให้ความรู้	45	31	13	-	-	4.36
เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือ รือร้นในการทำงาน	45	32	12	-	-	4.37
เจ้าหน้าที่วางตัวเป็นกัน เอง ไม่วางอำนาจ	48	32	9	-	-	4.44
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด						4.39

ระดับคะแนนเฉลี่ยทักษะคิด

คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทักษะคิดที่ดีที่สุด
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทักษะคิดที่ดี
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทักษะคิดปานกลาง
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทักษะคิดไม่ดี
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทักษะคิดไม่ดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ทักษะที่มีต่อการแต่งกาย พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ต่อการแต่งกายของเจ้าหน้าที่เทคนิคเกษตรที่แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย และเหมาะสมในระหว่างดำเนินงาน (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 แสดงทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในด้านการแต่งกาย

ข้อมูล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย
เจ้าหน้าที่แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย	54	25	10	-	-	4.49
เจ้าหน้าที่แต่งกายเหมาะสมกับการทำงาน	53	27	9	-	-	4.49
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด						4.49
ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ						
คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด				
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี				
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติปานกลาง				
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี				
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตร พบว่า กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ต่อการดำเนินงานเคหกิจเกษตร ในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการส่งเสริม การใช้อุปกรณ์การสอน และการติดตามผล ของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตร

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย
เนื้อหาวิชา	3.62
วิธีการส่งเสริม	3.84
การใช้อุปกรณ์การสอน	3.63
การติดตามผล	3.72
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	3.70
ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ	
คะแนน	4.20-5.00 แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด
คะแนน	3.39-4.19 แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	2.58-3.38 แสดงว่ามีทัศนคติปานกลาง
คะแนน	1.77-2.57 แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี
คะแนน	1.00-1.76 แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีค่อนุคลิกภาพและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกิจเกษตร พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกิจเกษตร ในด้านการพูด ท่าทางการวางตัวและการแต่งกาย ในระหว่างการดำเนินงาน (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกิจเกษตร

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย	
ลักษณะการพูด	3.94	
ท่าทางการวางตัว	4.39	
การแต่งกาย	4.49	
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	4.27	
ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ		
คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีที่สุด
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติปานกลาง
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดี
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติไม่ดีที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงานเกษตร
เกษตรและบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่เกษตร พบว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดี ค่าเฉลี่ยทำ
กับ 3.95 ต่อลักษณะการดำเนินงานเกษตรและเจ้าหน้าที่เกษตรในด้านต่าง ๆ เป็นอย่าง
ดี (ตารางที่ 14)

**ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยทัศนคติทั้งหมดของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อลักษณะการดำเนินงาน
เกษตรและเจ้าหน้าที่เกษตร**

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย	
ลักษณะการดำเนินงานเกษตร		
เนื้อหาวิชา	3.62	
วิธีการส่งเสริม	3.84	
การใช้อุปกรณ์การสอน	3.63	
การติดตามผล	3.72	
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเกษตร		
ลักษณะการแต่งตัว	3.94	
ท่าทางการวางตัว	4.39	
การแต่งกาย	4.49	
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	3.95	
ระดับคะแนนเฉลี่ยทัศนคติ		
คะแนน	4.20-5.00	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	3.39-4.19	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	2.58-3.38	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	1.77-2.57	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี
คะแนน	1.00-1.76	แสดงว่ามีทัศนคติที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร

1. ปัญหาของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตร

จากการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร พบว่า แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 39.33 มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดตลาดที่จะจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นไม่ได้ จำนวน 35 คน รองลงมาร้อยละ 23.60 ไม่มีเวลาไปรับการฝึกอบรมเป็นประจำ ต้องรับผิดชอบงานอาชีพและงานบ้านอยู่เป็นประจำ จำนวน 21 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 16.85 ไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนไป มาใช้เป็นอาชีพได้ จำนวน 15 คน (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 แสดงปัญหาของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร

ข้อมูล	จำนวน (N=89)	ร้อยละ
ไม่มีความคิดเห็น	18	20.22
ไม่มีเวลาไปรับการฝึกอบรมเป็นประจำต้องรับผิดชอบงานอาชีพหรืองานบ้าน	21	23.60
ไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนไป มาใช้เป็นอาชีพ	15	16.85
ขาดตลาดที่จะจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นไม่ได้	35	39.33
รวม	89	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความต้องการของกลุ่มแม่บ้านคหกิจเกษตรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมคหกิจเกษตร จากการศึกษาความต้องการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมคหกิจเกษตร พบว่า แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 33.71 มีความต้องการให้มีตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากการนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จำนวน 30 คน รองลงมา ร้อยละ 25.84 มีความต้องการให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ให้มีเนื้อหาที่น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น จำนวน 23 คน และน้อยที่สุดร้อยละ 19.10 ต้องการให้เลื่อนเวลาในการฝึกอบรมช้ากว่าเดิมเพื่อจะได้มาเรียนทัน จำนวน 17 คน (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 แสดงความต้องการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมคหกิจเกษตร

ข้อมูล	จำนวน (N=89)	ร้อยละ
ไม่มีความคิดเห็น	19	21.35
ต้องการให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ให้มีเนื้อหาที่น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น	23	25.84
ต้องการให้มีตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากการนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์	30	33.71
ต้องการให้เลื่อนเวลาในการฝึกอบรมช้ากว่าเดิมเพื่อจะได้มาเรียนทัน	17	19.10
รวม	89	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผลการศึกษา

จากการศึกษาทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร ในตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2541 พบว่า

แม่บ้านเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน ได้รับการศึกษาในภาคบังคับ ทำให้สามารถอ่านออกเขียนได้ และมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มั่นคง จึงทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสามารถดำเนินงานที่ได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความมั่นคงเกิดขึ้นในกลุ่ม

ทัศนคติต่อความสนใจและความต้องการเรียนวิชาที่สอน ส่วนใหญ่แม่บ้านเกษตรกรให้ความสนใจและความต้องการเรียนในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ซึ่งทำให้แม่บ้านเกษตรกรไปเข้าร่วมกิจกรรมได้บ่อยที่สุด จึงมีผลทำให้แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตร ในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการส่งเสริม การใช้อุปกรณ์การสอน และการติดตามผลของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร และมีทัศนคติที่ดีที่สุดต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ในด้านลักษณะการพูด ท่าทางการวางตัว และการแต่งกาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูพา ไมจันทร์ (2537:40-41) เรื่องทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตร ในอำเภอประทิว จังหวัดชุมพร สรุปไว้ว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตร ในด้านเนื้อหาวิชา วิธีการส่งเสริมและการใช้อุปกรณ์การสอนและมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อการติดตามผล และแม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีมากต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ในด้านการพูด ท่าทางการวางตัว และการแต่งกาย ความสามารถให้ความรู้ การแก้ปัญหาและการมีมนุษยสัมพันธ์

ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของแม่บ้านเกษตรกร พบว่าส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางด้านการตลาด ไม่มีเวลาไปรับการฝึกอบรม ไม่สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ จึงทำให้มีความต้องการและข้อเสนอแนะ คือควรมีการจัดหาตลาดหรือจัดตั้งร้านจำหน่ายผลผลิตที่ผลิตขึ้น หลังจากที่ได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ควรเลื่อนเวลาในการฝึกอบรมให้ช้ากว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนารัตน์ หลายชุม (2534:29) เรื่องทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานเคหกิจเกษตร ในตำบลท่าขนาน อำเภอเรียวใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปไว้ว่า ปัญหาต่อการส่งเสริมเคหกิจเกษตรที่พบคือ แม่บ้านเกษตรกรไม่มีเวลาไปรับการฝึกอบรมเป็นประจำ และไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปปรับใช้ป็นอาชีพได้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

(SUMMARY AND RECOMMENDATION)

สรุปผลการศึกษา (Summary)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตร ในตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1. สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร
2. ทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร
3. ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร

1. สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร

จากการศึกษา พบว่า แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40-49 ปี มีอายุเฉลี่ย 47 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สามารถอ่านออกเขียนได้บ้าง นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ระหว่าง 4-6 คน เฉลี่ย 5 คน/ครอบครัว โดยมีจำนวนสมาชิกที่เป็นชายอยู่ระหว่าง 1-3 คน และมีจำนวนสมาชิกที่เป็นหญิงอยู่ระหว่าง 1-3 คน อาชีพหลัก คือ ทำสวน และมีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพรอง มีที่ดินในครอบครองเป็นของตนเองโดยเฉลี่ย 36 ไร่/ครอบครัว มีรายได้เฉลี่ย 82,708 บาท/ปี และไปเข้าร่วมกิจกรรมกับส่วนรวมประมาณ 10-12 ครั้ง/ปี

2. ทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร

จากการศึกษา ได้แบ่งเป็น 2 ด้าน พบว่า

2.1 ทัศนคติต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตรนั้น ปรากฏว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชา วิธีการส่งเสริม การใช้อุปกรณ์การสอนและการติดตามผลที่ได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร

2.2 ทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตรนั้น ปรากฏว่า แม่บ้านเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อลักษณะการพูดของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร และมีทัศนคติที่ดีที่สุดต่อ ทำทางการวางตัว การแต่งกายของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร ในระหว่างการดำเนินงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของแม่บ้านเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร

จากการศึกษา พบว่า แม่บ้านเกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางด้านการตลาดและการจำหน่ายผลผลิต ทำให้มีความต้องการตลาดสำหรับจำหน่ายผลผลิต และเสนอแนะให้มีการจัดหาตลาดหรือจัดตั้งร้านจำหน่ายผลผลิตขึ้น

ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตร ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตรควรศึกษาสภาพความเป็นอยู่ทั่ว ๆ ไป รวมทั้งศึกษาปัญหาและความต้องการของแม่บ้านเกษตรกรที่แท้จริง ในปัจจุบัน ก่อนที่จะทำการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร ให้แก่แม่บ้านเกษตรกร
2. การจัดเตรียมเนื้อหาวิชาที่นำไปใช้ในการส่งเสริม ควรสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของแม่บ้านเกษตรกร เนื้อหาวิชาที่จะสอนควรให้เพิ่มรายละเอียด ความน่าสนใจ และให้สอดคล้องกับอาชีพของแม่บ้านเกษตรกร ซึ่งอาจทำให้แม่บ้านเกษตรกรเกิดความต้องการที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมมากขึ้น
3. อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอน ควรจะคำนึงถึงความเหมาะสมและน่าสนใจสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่ส่งเสริม ตลอดจนมีวิธีการ ไร้ง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติด้วยตัวของแม่บ้านเกษตรกรเองได้
4. การติดตามผล ควรจะปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพราะจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากที่ทำการส่งเสริมให้แก่แม่บ้านเกษตรกรไปแล้ว ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สามารถนำปัญหาและ ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาใช้แก้ไขในการส่งเสริมครั้งต่อไป ได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษากลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดอื่นบาง เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ
2. ศึกษากลุ่มเป้าหมายโดยตรง เพื่อจะได้ปัญหา ความต้องการและข้อมูลที่แท้จริงของแม่บ้านเกษตรกร
3. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานเคหกิจเกษตร เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการส่งเสริมครั้งต่อไปของเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2521. **คู่มือการดำเนินงานส่งเสริมเคหกิจเกษตร**. กรุงเทพฯ :
กองเกษตรสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร.
- 2528. **การส่งเสริมเคหกิจเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร**. กรุงเทพฯ:
กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร. หน้า 1
- 2529. **การส่งเสริมเคหกิจเกษตร**. กรุงเทพฯ: กองเกษตรสัมพันธ์
กรมส่งเสริมการเกษตร. หน้า 1-10
- กองพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2524. **รายงานการสัมมนาเรื่องแผนการปฏิบัติงานพัฒนา**.
กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองวิจัยและประเมินผล. 2524. **รายงานการสำรวจภาวะปัญหาและความต้องการของสตรีในชนบทตาม
โครงสร้างการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสตรีของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวง
มหาดไทย ปี พ.ศ. 2521**. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาชุมชน. หน้า 24
- 2529 . **รายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรสตรี
ในการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาชุมชน. หน้า 66-67
- ดำรงศักดิ์ สัทชีโชค. 2535 . **บทบาทการบริการทางการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำ
ตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา**. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร
แม่โจ้. หน้า 12-13
- นิภา ศรีไพโรจน์. 2537 . **การวางแผนและประเมินผลโครงการส่งเสริม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิชย์. หน้า 79
- นำชัย ทนุผล. 2532. **การวางแผนและการประเมินผลโครงการส่งเสริมการเกษตร**. เชียงใหม่:
โรงพิมพ์ช่างเผือกคอมพิวเตอร์กราฟฟิก.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. 2531 . **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: B&B Publishing. หน้า
181-183
- พนารัตน์ พลายุม. 2534. **ทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตรในตำบล
ท่าขนาน ตำบลเขื่อนลือใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช**. กรุงเทพฯ: ปัญหาพิเศษชั้นปริญญาตรี
ทางพัฒนาการเกษตร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. หน้า 29
- ไพบูล ช่างเรียบ. 2529. **สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แพรววิทยา. หน้า 50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บุหา ไม้จันทร์. 2537. **ทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตรในอำเภอ
ปะทิว จังหวัดชุมพร.** กรุงเทพฯ: ปัญหาพิเศษชั้นปริญญาตรี ทางพัฒนาการเกษตร, สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. หน้า 40-41
- วิจิตร อวระกุล. 2535. **กรมส่งเสริมการเกษตร.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. หน้า 164-172
- ศักดิ์ชัย สหกุลบุญรักษ์. 2524. **ทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการสหกรณ์การเกษตรศึกษาเฉพาะกรณี
จังหวัดกาญจนบุรี.** กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 12
- สุธา จันทร์แอม. 2527. **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์. หน้า 242-244
- สุวรรณรัตน์ กัญมาศ. 2532. **ศึกษาทัศนคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตร
ในตำบลท่าข้าม อำเภอดำรงวิทยาราม จังหวัดนครปฐม.** กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 75-76
- โสภา ชูพิกุลชัย. 2521. **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์. หน้า 159
- Cruzel, w. w. 1942. **Education Psychology.** New York: The Royal Pross co. (p.928)
- Hilgard, Ernest R. 1962. **Internation to Psychology.** New York: Harcoust, Bnav and Wosld, ine.
(p.564)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพทั่วไป

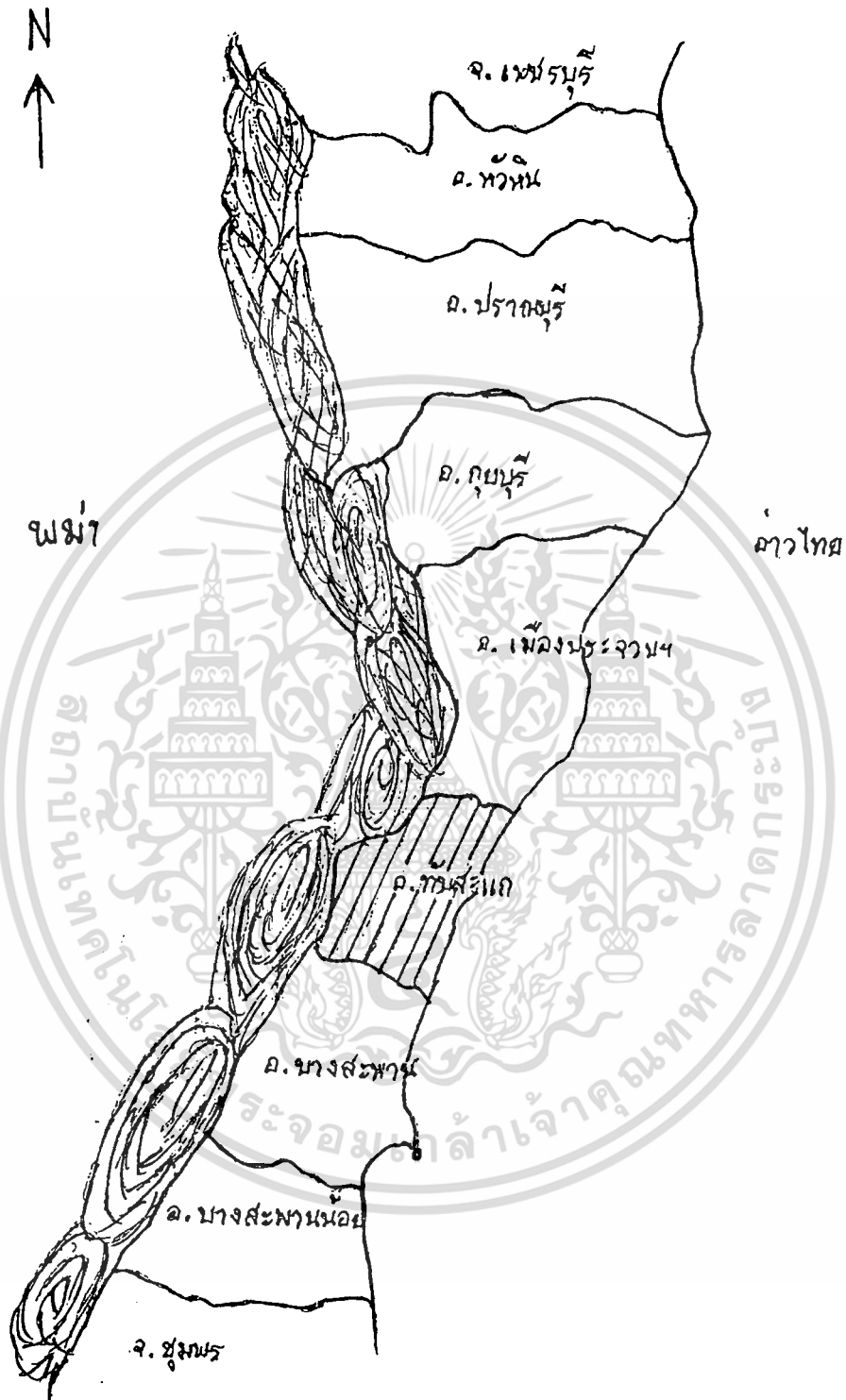
ประวัติความเป็นมา

“อำเภอทับสะแก” มีประวัติเล่าต่อกันมาว่า เดิมทีเดิขวมีตาปะขาวผู้หนึ่งมาจากแห่งหนตำบลใด ไม่ปรากฏ มาทำสวนเล็ก ๆ อยู่ในท้องที่ตำบลทับสะแก ในปัจจุบัน ไม่มีใครทราบชื่อประวัติความเป็นมาของตาปะขาวผู้นี้ คงเรียกกันว่า “ตาแก่” ตาแก่ผู้นี้มาอยู่คนเดียวก่อนคนอื่น ๆ ได้ปลูกทับ (กระท่อม) เป็นที่อยู่อาศัย ต่อมา มีชายสองคนมาจากทางใต้ชื่อ “เททน” กับ “ขวัญแก้ว ขวัญเมื่อง” บุคคลเหล่านี้ มาชุมนุมกัน โดยไม่มีถิ่นฐานอยู่ใกล้เคียงกับตาแก่ผู้นั้น จึงเกิดเป็นชุมชนหรือหมู่บ้านแห่งแรกขึ้น และโดยที่ไม่มีใครรู้จักชื่อตาแก่ผู้นั้น ทั้งสถานที่อยู่ก็ไม่มีชื่อเรียกมาก่อน เมื่อผู้ใดประสงค์จะไปหมู่บ้านแห่งนั้น มักพูดกันว่า “ทับตาแก่” และมีผู้เรียกตามกันมาจนติดปาก ในระยะหลังต่อมานาน ๆ เข้าสำเนียงเรียกชื่อก็ผิดเพี้ยนกันไปเป็น “ทับสะแก” ซึ่งเป็นชื่อเรียกตำบลทับสะแก และอำเภอทับสะแก ในปัจจุบันนี้

การตั้งอำเภอทับสะแก เดิมท้องที่นี้อยู่ในเขตท้องที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอบางสะพาน เนื่องจากพื้นที่แห่งนี้เป็นที่ลุ่มที่มีการทำมาหากินกันอย่างสมบูรณ์ ทั้งทางบกและทางทะเล ราษฎรจึงอพยพเข้ามาทำมาหากินเพิ่มขึ้นตลอดเวลา จนเกิดเป็นหมู่บ้านขึ้น 3 แห่ง คือ หมู่บ้านทับสะแก หมู่บ้านห้วยยาง และหมู่บ้านอ่างทอง หมู่บ้านทั้ง 3 แห่งนี้เจริญขึ้นเรื่อย ๆ มาทางราชการพิจารณาเห็นว่า สมควรยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอเมื่อปี พ.ศ.2481 เรียกว่า “กิ่งอำเภอทับสะแก” มีตำบลในการปกครอง 3 ตำบล คือ ตำบลทับสะแก ตำบลห้วยยาง และตำบลอ่างทอง กิ่งอำเภอทับสะแก ได้เจริญขึ้นมาจนถึงปี พ.ศ.2501 ทางราชการ ได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอทับสะแก เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2501 โดยมีตำบลอยู่ในปกครอง 3 ตำบลเช่นเดิม ต่อมาปี พ.ศ.2513 ได้แยกตำบลทับสะแกเป็นตำบลเขาล้าน และปี พ.ศ.2521 แยกตำบลอ่างทองเป็นตำบลนาหูกวาง และต่อมาปี พ.ศ.2531 ได้แยกตำบลห้วยยางเป็นตำบลแสงอรุณ ในปัจจุบันรวมเป็น 6 ตำบล

พื้นเพดั้งเดิมของชาวบ้านแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้ที่อพยพมาจากทางภาคใต้ภาษาที่ใช้เป็นภาษาท้องถิ่นภาคใต้ และอีกส่วนอพยพมาจากภาคกลาง ภาษาที่ใช้เป็นภาษากลางเฉพาะถิ่น เช่น เพชรบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และชาวทะเลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น หนองคาย ชลบุรี ตราด

การตั้งถิ่นฐานของชาวบ้าน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ รวมกันเป็นกลุ่มตามชายฝั่งทะเล และอยู่กันอย่างกระจัดกระจายตามสวนของแต่ละบุคคล

รูปฉทที่ 1 แสดงอณเขตของจ้งหวัดและอ้เกอต้ง ๆ ไรจ้งหวัดประจวบคীরีจ้งษ์

เอกสรนี้เป็นเอกสรที่สงวนไว้ส้หรับการใ้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตใ้นำไปใ้ประโยชน์ด้การค้
ไม่ว้กรณีใ้ใด ๆ ทั้งสิ้น อี้กทั้งห้ามมิใ้ดัดแปลงเนื้อหา และด้องอ้อิงถึงเจ้าของเอกสรทุกครั้งที่มีการนำไปใ้

ที่ตั้ง อาณาเขตและการปกครอง

ที่ตั้งที่ว่าการอำเภอทับสะแก ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 4 ตำบลทับสะแก มีพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอ 518 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 323,750 ไร่ ตั้งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปทางทิศใต้ ระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร มีอาณาเขตของอำเภอดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอบางสะพาน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศพม่า

การแบ่งเขตการปกครอง แบ่งออกเป็น 6 ตำบล 61 หมู่บ้าน คือ
ตำบลทับสะแก แบ่งการปกครองเป็น 11 หมู่บ้านและสุขาภิบาลอีก 1 สุขาภิบาล

- หมู่ที่ 1 บ้านทุ่งประดู่
- หมู่ที่ 2 บ้านชายทะเลทุ่งประดู่
- หมู่ที่ 3 บ้านช่องขวาง
- หมู่ที่ 4 บ้านตลาดทับสะแก
- หมู่ที่ 5 บ้านคางยาง
- หมู่ที่ 6 บ้านสี่แยกทับสะแก
- หมู่ที่ 7 บ้านหนองพิกุล
- หมู่ที่ 8 บ้านหนองน้ำขาว
- หมู่ที่ 9 บ้านกลาง
- หมู่ที่ 10 บ้านอุดมสุข
- หมู่ที่ 11 บ้านชายคลอง
- สุขาภิบาลทับสะแก

ตำบลทับสะแกเป็นตำบลหนึ่งที่ตั้งอยู่ในอำเภอทับสะแก ซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอทับสะแก มีพื้นที่ประมาณ 16,425 ไร่ พื้นที่ของตำบลส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างถนนเพชรเกษมและทะเลอ่าวไทย และมีระยะทางจากที่ว่าการอำเภอ ไปสู่กระยะทางของตำบลประมาณ 8 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลแสงอรุณ
ทิศใต้	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลเขาล้านและตำบลแสงอรุณ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลนาหูกวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ตำบลอ่างทอง มี 9 หมู่บ้าน

- หมู่ที่ 1 บ้านอ่างทอง
- หมู่ที่ 2 บ้านจักระล่าง
- หมู่ที่ 3 บ้านสีดางาม
- หมู่ที่ 4 บ้านวังยาง
- หมู่ที่ 5 บ้านจักระบน
- หมู่ที่ 6 บ้านหนองหอย
- หมู่ที่ 7 บ้านเขาป่อ
- หมู่ที่ 8 บ้านตะแบกโพรง
- หมู่ที่ 9 บ้านเกาะสีดา

3. ตำบลห้วยยาง มี 11 หมู่บ้าน

- หมู่ที่ 1 บ้านตลาดห้วยยาง
- หมู่ที่ 2 บ้านบน
- หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งขาว
- หมู่ที่ 4 บ้านน้ำตก
- หมู่ที่ 5 บ้านทุ่งกว้าง
- หมู่ที่ 6 บ้านเนินดินแดง
- หมู่ที่ 7 บ้านราชทะเล
- หมู่ที่ 8 บ้านคอกม้า
- หมู่ที่ 9 บ้านหนองพลับ
- หมู่ที่ 10 บ้านหัวเขา
- หมู่ที่ 11 บ้านน้ำตกสาย 1

4. ตำบลเขาถ้ำน มี 10 หมู่บ้าน

- หมู่ที่ 1 บ้านหัวแห้ง
- หมู่ที่ 2 บ้านนาปะขาว
- หมู่ที่ 3 บ้านนาล้อม
- หมู่ที่ 4 บ้านพุตะแบก
- หมู่ที่ 5 บ้านมะเคื่อทอง
- หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งกลาง
- หมู่ที่ 7 บ้านกลาง
- หมู่ที่ 8 บ้านคอนใจดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- หมู่ที่ 9 บ้านสวนส้ม
- หมู่ที่ 10 บ้านสวนขนุน

5. ตำบลนาหูกวาง มี 12 หมู่บ้าน

- หมู่ที่ 1 บ้านเขาคิน
- หมู่ที่ 2 บ้านคอนทราย
- หมู่ที่ 3 บ้านโป่งแดง
- หมู่ที่ 4 บ้านเหมืองแร่
- หมู่ที่ 5 บ้านสิบเอ็ดเจ้า
- หมู่ที่ 6 บ้านหนองขาว
- หมู่ที่ 7 บ้านซ่งเขากวาง
- หมู่ที่ 8 บ้านประดู่ลาย
- หมู่ที่ 9 บ้านหนองกลางคอง
- หมู่ที่ 10 บ้านหนองกลางคองบ้านทุ่งตาแก้ว
- หมู่ที่ 11 บ้านประหารราษฎร์บำรุง
- หมู่ที่ 12 บ้านหนองบัว

6. ตำบลแสงอรุณ มี 6 หมู่บ้าน

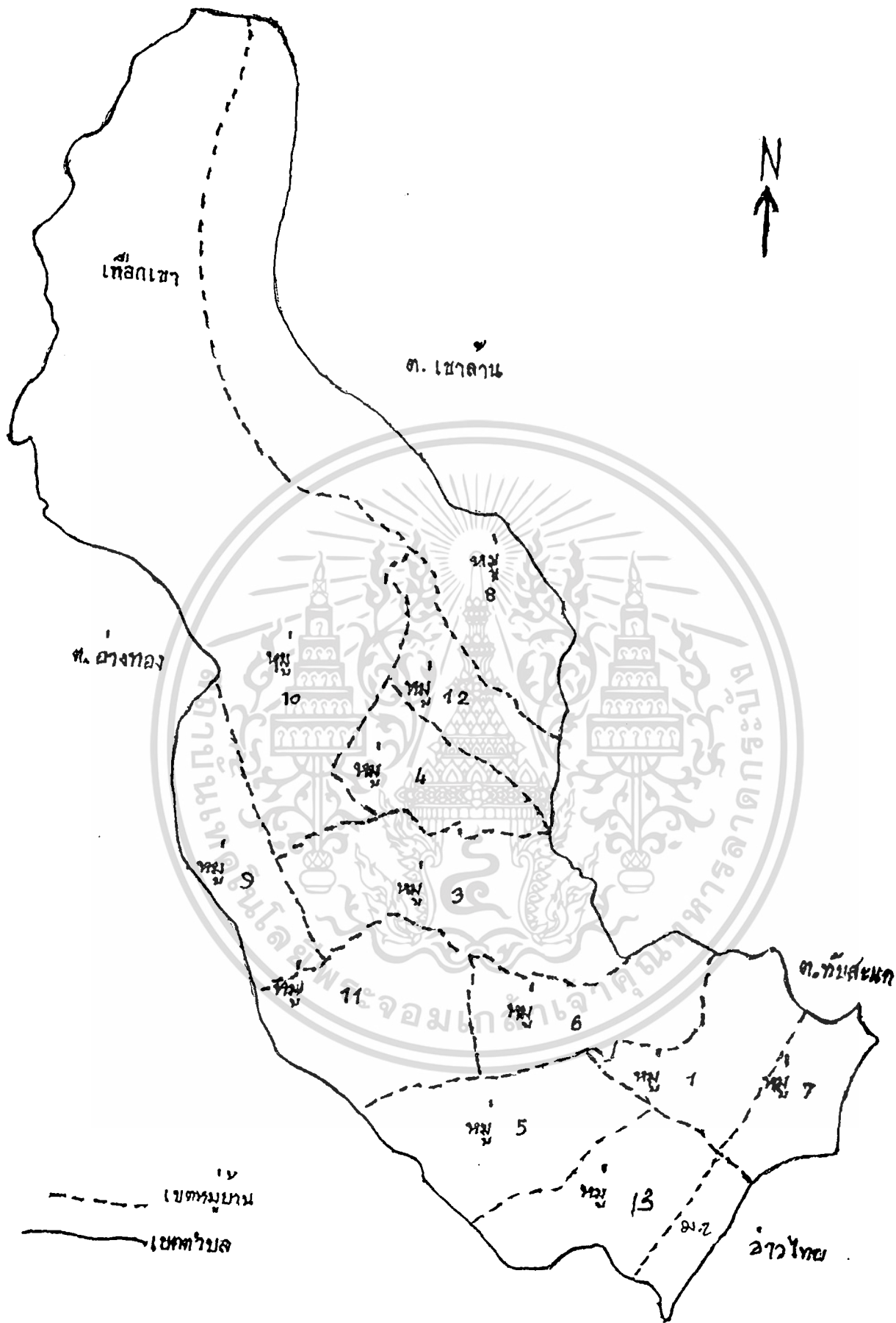
- หมู่ที่ 1 บ้านไร่โน
- หมู่ที่ 2 บ้านแสงทอง
- หมู่ที่ 3 บ้านขุบหวาย
- หมู่ที่ 4 บ้านแสงอรุณ
- หมู่ที่ 5 บ้านหินเทิน
- หมู่ที่ 6 บ้านซ่งชะมวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแผนที่ 2 แสดงอาณาเขตที่ตั้งตำบลต่างๆ ในเขตอำเภอทับสะแก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแผนที่ 3 แสดงขอบเขตของหมู่บ้านในเขตตำบลทับสะแก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตั้งบ้านเรือน

แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- ประเภทเป็นกลุ่มส่วนมากจะอยู่ในที่เจริญ เส้นทางคมนาคมสะดวก เป็นที่ตั้งของอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และ ชายฝั่งทะเล
- กระจุกกระจาย ตามสวนมะพร้าวแต่ละพื้นที่ถือครอง

สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลาดเอียงจากด้านทิศตะวันตก บริเวณเทือกเขาตะนาวศรีไปทางทิศตะวันออกสู่ฝั่งทะเลอ่าวไทย

การประกอบอาชีพ

- อาชีพหลักทำการเกษตร (ทำสวน, ทำนา, ทำไร่)	60 %
- อาชีพรองทำการประมง	3 %
ค้าขาย	6 %
รับจ้าง	7 %

อื่น ๆ 24 % มีการแยกครัวเรือนตามทะเบียนบ้าน แต่การประกอบอาชีพและกินอยู่ยังอยู่ครอบครัวเดิม

การปกครองและประชากร

การปกครองของอำเภอทับสะแก แบ่งเป็น 6 ตำบล 61 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลทับสะแก ตำบลอ่างทอง ตำบลห้วยยาง ตำบลเขาสำเภา ตำบลนาหูกวาง ตำบลแสงอรุณ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 51,308 คน เป็นเพศชาย 24,436 คน และเพศหญิง 26,944 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 11,312 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร 6,547 ครัวเรือน

ศาสนา

มีประชากรนับถือศาสนาหลัก ๆ อยู่ 3 ศาสนา คือ

- ศาสนาพุทธ (วัดพุทธ 13 แห่ง, สำนักสงฆ์ 11 แห่ง)
- ศาสนาคริสต์ (โบสถ์คริสต์ 3 แห่ง)
- ศาสนาอิสลาม
- ศาสนาอื่น ๆ 3 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสาธารณสุข

- โรงพยาบาล 1 แห่ง (60 เตียง)
- สถานีอนามัย 8 แห่ง
- สำนักงานสุขภาพชุมชน 1 แห่ง

การอุตสาหกรรม

- โรงงานไม้แปรรูปและค้าไม้ 3 โรง
- โรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ 34 โรง
- โรงสีข้าว 34 โรง
- โรงน้ำแข็ง 1 โรง

การพาณิชย์กรรม

- บิมน้ำมันติดตั้งถังใต้ดิน 8 บิมน
- บริษัท 4 แห่ง
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด 10 แห่ง
- โรงพิมพ์ 2 แห่ง
- ร้านค้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ 351 แห่ง
- โรงมหรสพ 1 แห่ง
- โรงแรม 4 แห่ง

การศึกษา

- โรงเรียนมัธยม 2 โรง
- โรงเรียนประถม (สปช.) 28 โรง
- โรงเรียนเอกชน 2 โรง

การสาธารณสุขโรค

- ไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ ร้อยละ 80
- ประปา มีในเขตสุขภาพตำบลทับสะแก, ตำบลแสงอรุณ, และตำบลห้วยยาง
- โทรศัพท์

โครงสร้างหมู่บ้าน

ลักษณะการตั้งบ้านเรือน อยู่อย่างกระจายตามส่วนที่ตั้ง (ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่เกี่ยวกับงานส่งเสริมการเกษตร

- ศูนย์เกษตรประจำตำบล
- ร้านขายปุ๋ย-ยาเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- สหกรณ์ปศุสัตว์ตำบลสะแก
- สหกรณ์โคนมนิคมฯเนินดินแดง
- กลุ่มเกษตรกรทำสวน
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
- กลุ่มยุวเกษตรกร
- กลุ่มส่งเสริมการเกษตร

ขนบธรรมเนียมประเพณี

ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร จะมีให้เห็นบางก็คือ ประเพณีปักดำและการเกี่ยวข้าว ซึ่งมีให้เห็นอยู่น้อยเต็มทีเพราะเศรษฐกิจรัดตัว ทำให้ต้องหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว จึงเลิกจากการลงแขกช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาเป็นการรับจ้าง จึงทำให้ประเพณีนี้ค่อย ๆ หายไป

สภาพทางการเกษตร

ดิน

ลักษณะดินของอำเภอทับสะแก แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ตามลำดับดังนี้

- กลุ่มดินคันทนา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 5 ของพื้นที่อำเภอเป็นดินนาทั่วไปอยู่บริเวณทิศเหนือ และทิศใต้ ของอำเภอส่วนมาก และกระจายอยู่ทั่วไป
- กลุ่มดินไร่ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 40 อยู่บริเวณตอนกลางของอำเภอ
- กลุ่มดินคันทัน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 15 ของพื้นที่เป็นดินทะเลทราย ซึ่งอยู่บริเวณทิศตะวันออกของอำเภอ
- กลุ่มดินภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 5 ของพื้นที่เป็นดินภูเขาซึ่งอยู่ใกล้กับพื้นที่ภูเขาอยู่บริเวณตอนกลางของอำเภอ
- พื้นที่ภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 35 ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่บริเวณทิศตะวันตกของอำเภอ

จากการรายงานการสำรวจดินของกรมพัฒนาที่ดิน ได้ชุดเจาะเนื้อดิน และให้รายละเอียดลักษณะดินของอำเภอทับสะแกเป็นชุดดินต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุดดินที่ 19 ชุดดินบางสะพาน

ชุดดินที่ 22 ชุดดินสัดหีบ

ชุดดินที่ 34 ชุดดินทุ่งแจ๊ะ

ชุดดินที่ 38 ชุดดินภูเก็ต

ชุดดินที่ 60 ชุดดินที่ลาดชันเชิงซ้อน (ภูเขา)

โดยสรุปลักษณะดินของอำเภอทับสะแก มีอินทรีย์วัตถุน้อย เนื้อดินเป็นทราย เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว ควรมีการปรับปรุงบำรุงดิน และใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิต การใช้ที่ดิน ยังใช้ประโยชน์น้อย คือ กระทำการปลูกพืชอย่างเดียว

แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอทับสะแก ไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ มีลำคลองขนาดเล็ก ซึ่งต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรีทั้งสิ้น

- คลองหินจวง
- คลองห้วยยาง
- คลองไผ่น้ำ
- ห้วยตะเคียน
- คลองกระแทก
- คลองทับสะแก
- คลองช่องลม
- ห้วยแห้ง
- ห้วยคอนใจดี
- ห้วยน้ำซบ
- คลองจ๊กระ
- คลองอ่างทอง

ระหว่างคลองและท้องที่สำคัญดังกล่าวมีการสร้างฝายน้ำล้น เพื่อเก็บรักษาน้ำไว้ใช้อุปโภคบริโภค 28 แห่ง และชุดสระน้ำดิน 46 แห่ง

ภูมิอากาศ

- อุณหภูมิ ฤดูร้อนค่อนข้างร้อน ฤดูหนาวไม่ค่อยหนาวจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปริมาณและการกระจายตัวของฝน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในแต่ละปีเฉลี่ยประมาณ 800-1,000 มม. ต่อปี การกระจายตัวของฝนระยะที่มีฝนตกชุกมากอยู่ระหว่างเดือน พ.ค.-มิ.ย. และเดือน ก.ย.-พ.ย. เดือนที่มีฝนทิ้งช่วงมากคือ เดือน ธ.ค.-เม.ย.

สภาพทางชีวภาพ

พืช

- มะพร้าว มีพื้นที่ปลูก 90% ของพื้นที่ปลูก ไม้ผลยืนต้น หรือ 143,726 ไร่ กระจายอยู่ทุกตำบล มะพร้าวเป็นไม้ผลที่ให้ผลเดือนละครั้งตลอดปี ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 600 ผลต่อไร่ต่อปี การใส่ปุ๋ยมีน้อยมาก พันธุ์ที่ใช้เป็นพันธุ์ดั้งเดิม เกษตรกรคัดพันธุ์เอง เกษตรกรปัจจุบัน ไม่ได้ปลูก นอกจากเกษตรกรที่มีอายุระหว่าง 50-80 ปี จะเป็นผู้ปลูก ระยะปลูก 9×9 เมตร หรือ 10×10 เมตร การดูแลรักษาช่วงนี้เพียงแต่ไถเก็บทำความสะอาดปีละ 2 ครั้ง หรือปีละครั้งเท่านั้น

- ข้าว มีพื้นที่ปลูก ร้อยละ 5.5 ของพื้นที่ทำการเกษตร หรือ 13,946 ไร่ ปลูกมากที่ตำบลอ่างทอง, หัวขยาง, นาหูกวาง, เขาส้าน, ทับสะแก และแสงอรุณ ตามลำดับ ปลูกข้าวนาดำอาศัยน้ำฝน ปลูกปีละครั้ง ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 450 ก.ก. ต่อไร่ ส่วนมากใช้พันธุ์ดีที่ทางราชการส่งเสริม การใส่ปุ๋ยมีน้อย ปลูกไว้บริโภคในครัวเรือน

สภาพทางเศรษฐกิจ

ประเภทอาชีพ

- ทำสวน
- ทำไร่
- รับจ้าง
- ค้าขาย
- รับราชการ

รายได้เฉลี่ย/ครัวเรือนปี

ประมาณ 54,000 บาท

การใช้แรงงาน

ส่วนมากใช้แรงงานในท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งเงินทุน

- ธนาคารพาณิชย์ 4 แห่ง
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 2 แห่ง
- เอกชน (พ่อค้าในท้องถิ่น)
- กลุ่มธุรกิจชุมชน 6 แห่ง
- ทุนส่วนตัว

เครื่องจักรกลเกษตร

- โรงสี 34 โรง
- รถแทรกเตอร์
- รถไถเดินตาม

สภาพทางด้านสังคม

วิธีการดำเนินชีวิต

- สภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้าน การกินการอยู่ในสภาพดี สิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมทุกสิ่ง สุขภาพดี
- ค่านิยมความเชื่อ การนับถือศาสนา การแต่งกาย เหมือนกับชนภาคกลางทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ทักษะคติของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร ในตำบลทับสะแก อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2541

วันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อหมู่บ้าน ตำบล

อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชื่อกลุ่มแม่บ้าน

ชื่อผู้ตอบสัมภาษณ์

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่องานส่งเสริมเคหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความต้องการเกี่ยวกับการส่งเสริมงานเคหกิจเกษตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแม่บ้านเกษตรกร กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงใน () ที่กำหนดให้ ซึ่งตรงกับลักษณะของท่านมากที่สุด (เพียง 1 ข้อเท่านั้น)

1. อายุ ปี

2. ระดับการศึกษา

() 1. ไม่ได้เรียนเลย

() 2. ระดับประถมศึกษา

() 3. ระดับมัธยม

() 4. ระดับอุดมศึกษา

() 5. อื่น ๆ ระบุ

3. ความสามารถทางการศึกษา

() 1. อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

() 2. อ่านออกเขียนไม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- () 3. อ่านออกเขียนได้บ้าง
 () 4. อ่านและเขียนได้ดี

4. ศาสนา

- () 1. พุทธ
 () 2. คริสต์
 () 3. อิสลาม
 () 4. อื่น ๆ ระบุ

5. จำนวนคนในครอบครัว (รวมทั้งผู้ให้สัมภาษณ์) ทั้งหมด คน

- () เป็นชาย คน
 () เป็นหญิง คน

6. อาชีพหลัก (หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาในการทำมากที่สุดในรอบปี)

- () 1. ทำนา
 () 2. ทำไร่
 () 3. ทำสวน
 () 4. อื่น ๆ ระบุ

7. อาชีพรอง (หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาในการทำรองลงมาจากอาชีพหลัก)

- () 1. ทำนา
 () 2. ทำสวนผักและผลไม้
 () 3. ทำไร่
 () 4. เลี้ยงสัตว์
 () 5. ค้าขาย
 () 6. รับจ้าง
 () 7. อื่น ๆ ระบุ

8. ที่ดินในครอบครอง

- () 1. เป็นของตนเองจำนวน ไร่
 () 2. เช่าจำนวน ไร่
 () 3. อื่น ๆ ระบุ

9. รายได้ในรอบปีที่ผ่านมา บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. การเข้าร่วมกิจกรรมกับส่วนรวมและชมการแสดงสาธิต (การเข้ารับการฝึกอบรม)

- () 1. ไม่เคยไปเลย
 () 2. เคยไปนาน ๆ ครั้ง ประมาณ 1 – 3 ครั้งต่อปี
 () 3. เคยไปปานกลาง ประมาณ 4 – 6 ครั้งต่อปี
 () 4. เคยไปบ่อย ๆ แล้วประมาณ 7 – 8 ครั้งต่อปี
 () 5. เคยไปบ่อยที่สุด ประมาณ 10 – 12 ครั้งต่อปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่องานส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรและเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงไปใน () ที่กำหนดให้ ซึ่งตรงกับทัศนคติของท่านมากที่สุด

ระดับทัศนคติ
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ความสนใจและความต้องการเรียนวิชาที่สอน

1. ความสนใจของท่านที่มีต่อการจัดอบรมของเจ้าหน้าที่
เคหกิจเกษตร () () () () ()
2. ความต้องการที่จะเข้ารับการอบรมจากเคหกิจเกษตร () () () () ()

ทัศนคติต่อลักษณะการดำเนินงานเคหกิจเกษตร

ก. ทัศนคติที่มีต่อเนื้อหาวิชา

1. เนื้อหาวิชาที่เรียนแต่ละครั้งมีรายละเอียดมากน้อย () () () () ()
2. ท่านพอใจในรายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่เรียนมากน้อย () () () () ()
3. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์มากน้อย () () () () ()

ข. ทัศนคติที่มีต่อวิธีการส่งเสริม

1. เจ้าหน้าที่ใช้การบรรยาย ประกอบการแสดงวิธีทำ และ
ให้ท่านปฏิบัติทดลองด้วยตนเองขณะนั้นมากน้อย () () () () ()
2. เจ้าหน้าที่เลือกเรื่องที่จะมาส่งเสริมเหมาะสมกับสภาพ
แวดล้อมมากน้อย () () () () ()

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. ทักษะคิดต่อการใช้อุปกรณ์การสอน

1. อุปกรณ์การสอนที่ใช้น่าสนใจมากน้อย () () () () ()
2. อุปกรณ์การสอนที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชามากน้อย () () () () ()
3. เจ้าหน้าที่ได้นำเอาวัสดุที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมมาใช้สอนมากน้อย () () () () ()

ง. ทักษะคิดต่อการติดตามผล

1. ภายหลังจากการให้ความรู้แล้วเจ้าหน้าที่ติดตามเพื่อดูผลงาน ที่สอนไปมากน้อย () () () () ()
2. เมื่อมีปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหามากน้อย () () () () ()
3. เจ้าหน้าที่ให้การฝึกอบรมตามความต้องการมากน้อย () () () () ()

ทักษะคิดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมศกษกิจเกษตร

ก. ทักษะคิดต่อลักษณะการพูด

1. เจ้าหน้าที่ใช้ภาษาง่าย ๆ ในการพูด ไม่ใช้ศัพท์เทคนิค มากเกินไป () () () () ()
2. เจ้าหน้าที่พูดชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา () () () () ()
3. เจ้าหน้าที่ใช้วิธีการพูดที่ชวนให้เกิดความสนใจใน เนื้อหาและน่าเชื่อถือ () () () () ()

ข. ทักษะคิดต่อท่าทางการวางตัว

1. เจ้าหน้าที่มีความเป็นมิตรและมีความเมตตาต่อท่าน () () () () ()
2. เจ้าหน้าที่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง ในการให้ความรู้ () () () () ()
3. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน () () () () ()
4. เจ้าหน้าที่วางตัวเป็นกันเอง ไม่วางอำนาจ () () () () ()

ค. ทักษะคิดต่อการแต่งกาย

1. เจ้าหน้าที่แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย () () () () ()
2. เจ้าหน้าที่แต่งกายเหมาะสมกับการทำงาน () () () () ()

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของท่านต่อการส่งเสริมงานכהกิจเกษตร

ปัญหา

1.
2.
3.

ความต้องการ

1.
2.
3.

ข้อเสนอแนะ

1.
2.
3.

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถาม

สุรินทร์ ศรีวรทัษรัตน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้